

BLIND HYLLES I UTLANDET:

– Frustrerende retningsløs, mener vår anmelder.

Anmeldelser side 18

Velferdstingsleder skaper debatt:

– SiO-leger som ønsker reservasjonsrett, er drittsekker.

Nyhet side 4 og 5



Lydighetstesten

Hva skal til før studentene reagerer? Vår foreleser satte «generasjon lydig» på prøve.

Reportasje side 11 til 13

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 68, utgave 5 | www.universitas.no | onsdag 12. februar 2014

**KORTLOGGINGSFLAUSEN VED
UNIVERSITETET I OSLO:**

Innrømmer ulovlig datalagring

■ – Vi ser svært alvorlig på dette, sier universitetsdirektør Gunn-Elin Bjørneboe

■ Jusstudent Knut Klever Næss mener UiO skylder studentene en unnskyldning.

Nyhet side 8, 9 og 10



SØK BARNEHAGEPLASS

Gode opplevelser gjennom lek, læring og omsorg.
Søk på www.sio.no.

 **BARNEHAGE**



Få rimelig tannbehandling - hjelp en medstudent



UiO • Institutt for klinisk odontologi
Det odontologiske fakultet



vikariende redaktør: **Are W. Sandvik**
arews@universitas.no 415 22 929

redaksjonsleder: **Axel Geard Nygaard**
axelgn@universitas.no 906 59 740

fotosjef: **Hans Dalane-Hval**

desksjef: **Håkon Sukuvara**

nettredaktør: **Thorbjørn Kringlebotn**

magasinredaktør: **Solveig N. Langvad**

MENINGER

Pinlig lovbrudd

Universitetet i Oslo (UiO) er den siste i rekken av høyere utdanningsinstitusjoner som har brutt personopplysningsloven. Det innrømmer universitetsdirektør Gunn-Elin Bjørneboe i dagens Universitas. I 90 dager, som er Data-tilsynets maksgrense for informasjonslagring av slik art, lagres informasjon om tid, sted og person ved bruk av Universitetets adgangskort i alle UiOs kortlesere. Det er § 19 i personopplysningsloven som brytes. Den sier at institusjonen må informere brukerne om hvordan informasjonen blir lagret og loggført. Den informasjonen har få eller ingen av UiOs studenter fått.

I sentrumsbyggene til UiO lagres den samme informasjonen også ved kortleserne til toalettene. I realiteten sitter UiO nå blant annet på tall over hvor ofte hver sentrumsstudent har vært på do på campus de siste 90 dagene. Vi kan anta at ingen har overvåket disse dataene med overlegg, og notert seg hvor ofte den gjengse jusstudenten går på do, eller hvor ofte statsvitenskapsstudenten har vært på lesesalen. Dette virker å ha skjedd ved ren uvitenhet. I sentrumsbyggene foregår likevel noe av landets fremste undervisning om og forskning på personvern og personopplysningsloven. At det samtidig begås brudd av samme institusjon som er ansvarlig for undervisningen, bør føles pinlig.

Det virker tydelig at Universitetet ikke har hatt gode nok rutiner og god nok kunnskap til å hente inn og beskytte våre personopplysninger slik de skal ifølge norsk lov. Advokat og personvernseksperter Jon Wessel-Aas sa i forrige ukes Universitas at «... UiO overhodet ikke kan ha hatt bevissthet omkring dette». Enten er det sant, eller så har de med overlegg brutt loven. Det første virker mest sannsynlig.

Universitetsdirektør Bjørneboe lover at Universitetet «... har igangsatt en grundig gjennomgang av saken» og at «Nødvendige tiltak vil bli iverksatt». I BT 3. februar legger rektor ved UiB, Dag Rune Olsen, seg umiddelbart flat og beklager overtrampet overfor studentene. Mon tro om UiOs øverste leder, rektor Ole Petter Ottersen, vil gjøre det samme.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Monica Reigstad**
monica.reigstad@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Misfornøyde studenter må tas på alvor.

Hjelp til selvhjelp

Kommentar

Martine Engebretsen Li,
journalist i Universitas



blitt kuttet som følge av dårlig økonomi. Men er resultatene bekymringsverdige?

Svaret er ja. Dersom noen er misfornøyde, betyr det ofte at noe ikke fungerer slik det skal. Kvalitetsreformen for eksempel, som ble iverksatt i 2003, med bedre studiekvalitet og tettere oppfølging av studentene som viktigste mål. Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen sa i forrige uke til Universitas at stadig flere misfornøyde studenter kunne skyldes et gammelt ideal om at studentene skal klare seg helt selv. Det kan virke

I forrige uke viste Studiebarometeret, en studentundersøkelse gjennomført av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT), at mange studenter ikke er tilfredse med studiekvaliteten. Fire av ti studenter er misfornøyde med oppfølgingen de får på sitt studieprogram. Barometerets tall skaper debatt blant noen, mens andre ikke vil heve brynet en millimeter. For er tallene egentlig så oppsiktsvekkende?

«Det er på tide at Kunnskapsdepartementet og utdanningsinstitusjonene rekker ut en hånd til studentene i stormen»

Svaret er nei. At avstanden mellom forelesere og studenter øker, særlig på de største universitets- og høyskolefagene, er ikke en sensasjonell nyhet. Seminarundervisning er fordelaktig for mer tilbakemelding og oppfølging, men har på flere fag

som dette idealet fortsatt gjelder, når fire av ti studenter enda ikke føler at de blir tilstrekkelig fulgt opp.

Det er lett å få følelsen av at Studiebarometeret er opprettet som følge av informasjonsplikt, som både Kunnskapsdepartementet og norske utdanningsinstitusjoner utfører uten å jobbe for god studiekvalitet og dialog mellom undervisere og studenter. Det er litt som med værmeldingen: Folk ser på og tenker

Øyeblikket

av **Adrian Nielsen**



Klar til vals: Tidligere helseminister Jonas Gahr Støre kastet tirsdag glans over framleggelsen av UiO-rektor Ole Petter Ottersens helse rapport.



ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

«oi, der borte blåser det kraftig, ja!», men like etterpå er stormen glemt. Man tenker ikke mer på dem som i uværet må klamre seg fast for å ikke fyke rett vest, akkurat som studenter i en studiestorm, der vinden blåser mot stryk-karakter og nederlag.

Professor Kai A. Olsen ved Høgskolen i Molde og Universitetet i Bergen, mener økt studiekvalitet enkelt kan oppnås. «Taperne», eller studenter med dårligere snittkarakter enn C, bør ikke få vitnemål, og flinke studenter bør få økt stipend. Han lar seg også skuffe av nye studenter med

for lite motivasjon. Olsen har rett i at høyere utdanning nok ikke passer for alle, men noen trenger muligheten til å prøve seg før de kan slå dette fast. Andre finner seg kanskje langsomt til rette.

Det er på tide at Kunnskapsdepartementet og utdanningsinstitusjonene rekker ut en hånd til studentene i stormen. Dersom seminarundervisning ikke er stedet å søke ly, følg for eksempel postdoktor Øivind Brattbergs oppfordring om å grave nye kanaler for toveiskommunikasjon gjennom sosiale medier eller organiserte kollokvier.

Og ja, studenter har også selv ansvar for egen læring og studiekvalitet, og må følgelig delta på det de kan. Men professor Kai A. Olsens råd om å gjøre enda flere studenter bekymret for å ikke gjøre det godt nok, vil demotivere studentene. Institusjonene for høyere utdanning kan ikke bli konkurransearenaer der studentene må kjempe om økonomisk belønning. Da kan de komme til å ligne scener fra en realityserie, der «backstabbing», juks og drittkasting regjerer i kampen for pengepremier og kortvarig berømmelse. Ingen av delene vil uansett føre til bedre studiekvalitet.

marengb@universitas.no

Bakpå nyhetene

« Da jeg var i 20-årene og student gikk det mye i kanelsnurrer og vafler, blodsukkeret svingte veldig, jeg måtte ha mat hver tredje time for ikke å bli irritert. **Living on the edge! Hentet fra saken «Hege uten grenser», Dagens næringsliv, 08.02.14**

« Tiden som student vil for alltid bli forbundet med kyllingwok. Jeg tør ikke tenke tanken på å bake kaker og lage desserter uten egg... **Hva med kanelsnurrer og vafler? Hentet fra saken «Gryteferdig», Bergens tidende, 08.02.14**

« Ifølge TV3s presentasjon av deltakerne har han studert en lang rekke realityserier før han sjekket inn på det notoriske hotellet. **Endelig noen som studerer noe rettet mot arbeidslivet. Hentet fra saken «Paradise hotel får Tromsø-gjest», iTromsø, 07.02.14**

Følg oss

På papir hver onsdag, på nett hele tiden.
www.universitas.no
facebook.com/UniversitasOslo
twitter: @universitas
For oppdaterte studentnyheter.



Meninger

Universitas gir deg meninger fra verdens studentaviser

LUND



Att Lund vilar på hårt jobbande ideella krafter är ingen hemlighet. Men trots studentlivets ringa omfattning är konflikterna påfallande många. Påpassligt nog kommer en karneval som gjuter olja på vågorna. Men vad händer sen?

TRONDHEIM



Det er forbausende lett å peke på symptomer hva angår dagens utdanningsskjevhet. Å stille en diagnose er en annen sak. Arbeidslivet kaller det mastersyken, samtidig som de ironisk nok selv står for brorparten av annonsene som et-terlyser kandidater med «minst én mastergrad».

BERGEN



For en student som kommer rett fra videregående kan mitraljøsen av antikke filosofer og argumentasjonslære skremme dem vekk fra høyere utdanning – i verste fall for godt.

YALE



Spring semester is, in a sense, an endless slog of judgment. It can feel like one constant evaluation: an endless calendar of midterms and interviews, bookended by seminar applications and then acceptance results from internships or jobs.

Tips oss

tips@universitas.no

nyhetsredaktør: **Geir Molnes**
geirmoln@universitas.no 993 35 518

NYHET

Milliontap på ledige hybler

DYRT: Studentsamskipnaden i Bergen (SiB) taper millioner på tomme studentboliger, melder Bergens Tidende. Direktør i SiB, Per Kristian Knutsen, ønsker ikke å oppgi et konkret tall, men vedgår at problemet er alvorlig. Tapet skyldes studentsamskipnadens forpliktelse overfor utvekslingsstudenter og internasjonale studenter, som er garantert studentbolig under sitt studieopphold i Bergen. Under høstsemesteret fylles studentboligene opp, mens det til våren er 400 færre utvekslingsstudenter, sier Knutsen til studentavisen K7 Bulletin. Han medgir også at det for øyeblikket er 268 ledige boliger.

– Vi prøver å fylle opp med norske studenter, men det er vanskelig. Alle de som tidligere var interesserte, har nå fått seg et annet sted å bo, sier Knutsen.

Norge på bunnivå i studietid

UNDERSØKELSE: I en fersk rapport fra Eurostudent kommer det frem at norske studenter ligger betraktelig bak resten av Europa i hvor mye tid de bruker på studier. På flere studiesteder oppgir studenter at de bruker ned til 14 timer på studiene i uken, melder VG. Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen mener imidlertid at hovedansvaret ligger på utdanningsinstitusjonene.

– Jeg forventer nå at utdanningsinstitusjonene går kritisk gjennom disse tallene og tar en ærlig runde på om de egentlig har høye nok krav og forventninger til sine studenter, sier Isaksen til VG.

Forsvarer kreative utdanninger

KRITIKKLEI: Rektor ved høyskolen Westerdals, Tom Kvisle, mener kreative utdanninger blir snakket ned.

– I dag kan det virke som om det eneste riktige studievalget er å utdanne seg til et yrke hvor det er høy etterspørsel etter arbeidskraft. Men næringslivet trenger reklamefolk, digitale utviklere og journalister, og vi ser at 85 prosent av våre studenter er ute i relevant jobb etter kort tid, sier han. Trond Markussen, president i Norges ingeniør- og teknologiorganisasjon (NITO), kjenner seg ikke igjen i kritikken.

– Vi fremsnakker bare våre egne ingeniørutdanninger, sier han til Aftenposten.

UNIVERSITAS FOR 25 ÅR SIDEN

6 Onsdag 8. februar 1989

Nyheter

Studenter tar AIDS alvorlig

35 prosent av studentene tror at noen i deres omgangskrets er smittet av HIV-viruset. Nesten halvparten mener at HIV/AIDS er en så stor trussel at mottiltak som kan gå på enkeltindividets frihet bør vurderes. Studenter er ikke mer seksuelt løsslupne enn folk flest.

HIV-smitte og holdninger til seksuell atferd ble sendt til 770 studenter. Utvalget var tilfeldig fra studentregisteret ved Universitas.

AIDS-undersøkelsen
— AIDS-faren stiller oss overfor utfordringen å finne en balanse mellom tilfredsstillende utfoldelse av vår seksualitet og behovet for egen sikkerhet, sier førsteamanuensis Reidar Ommundsen i Helse-psykologisk gruppe ved Psykologisk institutt. — Situasjonen krever

sier koordinator for undersøkelsen, Reidar Ommundsen. Den populære oppfatningen om den promiskue student kan

re 55 prosent visste at de kunne teste seg ved Helseetaten på Blindern. Han setter et spørsmålssign ved om de har gjort en god nok jobb for å informere om sitt tilbud.

Over 25 prosent av studentene oppgir at de har latt seg teste for HIV-smitte. Landgjenomsnittet er 15 prosent. Men av disse har hele 46 prosent testet seg via blodgivning. Det samme tallet for studenter er bare 15 prosent. Dette betyr at studenter har en større tilbøyelighet enn befolkningen i sin helhet til å ta en blodprøve kun for å få avklart om de er HIV-

Universitas nr. 2, 1989

UNIVERSITAS FOR 50 ÅR SIDEN

« I motsetning til Oslo-universitetets siste arkitektoniske bragder er Roma-instituttet ganske skånsomt mot øyet. Både interiører og eksteriør gir et avgjort behagelig inntrykk.

Universitas nr. 4, 1964

Langer ut m



ot reservasjonsrett

Leder i Velferdstinget Kaia Marie Rosseland har vakt sterke reaksjoner med sitt utspill om reservasjonsrett. – Respektløst og stygt, mener KrF-politikere.

Reservasjonsrett

tekst Eirik Billingso Elvevold,
Anja Elen Eikenes og
Kristine Djuvik Kro
foto Dortha Karlsen

– Ordet jeg brukte er jo ikke så fint, men det gir en kort forklaring på en ellers lang forklaring og beskriver det vi mener. Man kan alltid bruke et snillere ord.

Slik forklarer Kaia Marie Rosseland, leder av Velferdstinget, sitt utspill under helgens Velferdsseminar. For første gang skulle representantene i år ta stilling til et regjeringsforslag om reservasjonsrett mot henvisning til abort. Under orienteringen om dette punktet ble det åpenbart hvor lederen stod i saken.

– Du er en drittsekk hvis du tar jobb som lege i SiO og ønsker å reservere deg mot abort, uttalte Rosseland.

Til nå har fastlegene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO) vært nødt til å henvise sine pasienter til abort, uavhengig av eventuelle samvittighetskvaler. Bent Høies nye lovforslag kan ha konsekvenser for studenthelsetjenestens fastlegetilbud. Etter forslag fra arbeidsutvalget vedtok Velferdstinget derfor å arbeide mot en innføring av reservasjonsrett.

– Når unge kvinner kommer til sin fastlege, ønsker vi at de skal bli møtt med en hjelpende hånd, ikke av moraliserende leger. Det motsatte er ekstremt synd når de fleste av pasientene til SiO er så unge, sier Rosseland.

– Respektløst og stygt

Rosselands uttalelse fikk 2. nestleder i Buskerud Kristelig Folkeparti (KrF), Hanne Marie Pedersen-Eriksen, til å se rødt. På Twitter omtalte hun Rosselands utspill som «respektløst og stygt». I ettertid har hun bekreftet sitt standpunkt til Universitas.

– Å kalle slike mennesker for drittsekker er stygt. Jeg kan også bruke ordet forkastelig. Dette er mennesker som ønsker å hjelpe sine pasienter, men som kommer i en etisk skvis, tordner Pedersen-Eriksen.

Hun stiller seg ikke bare kritisk til Rosselands formulering. Hun mener også at uttalelsen kom fra feil hold til feil tid, og at den kan ha gjort det vanskeligere for tilhengere av reservasjonsretten å fremme sine synspunkter.

– Det er svært problematisk at lederen går så sterkt ut med sitt synspunkt før Velferdstinget har diskutert saken. Jeg mener hun legger helt feil premisser for en allerede vanskelig debatt, sier Pedersen-Eriksen.

– Friskt og på sin plass

Leder for Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo (UiO), Gabrielle Legrand Gjerdsset, støtter Rosselands utspill. Hun fulgte seminaret og sier at hun bare har registrert positive reaksjoner.

– Utsillet var friskt og på sin plass. I et langt møte preget av mange store ord fikk hun salen til å kvikne. Jeg er personlig sterkt imot lovforslaget, men jeg har ikke noe mandat for å mene noe om akkurat dette på vegne av studentene på UiO, sier Gjerdsset.

KrFU også kritisk

Leder av Kristelig Folkepartis Ungdom (KrFU), Emil André Erstad, stiller seg kritisk til Rosselands ordbruk. Han mener dette er en usaklig karakteristikk av meningsmotstandere.

– Debatten burde handle om å verne mindretallet i en vanskelig, etisk debatt. Istedenfor ser vi meningsmotstandere som karikerer hverandre. De fleste vil nok reagere på utspillet med oppgitthet, sier Erstad.

Avviser kritikken

Rosseland er ikke enig i at utspillet ødela for en sunn og konstruktiv debatt.

– Jeg valgte å formulere meg slik under orienteringen for å gi en forklaring på hvorfor vi hadde utformet punktet slik vi gjorde. Dersom utspillet mitt hadde blitt oppfattet som veldig upassende, ville nok noen sagt ifra under debatt eller spørsmålsrunde, sier Rosseland.

Hun tror heller ikke at ordbruket vil påvirke samarbeidet mellom Velferdstinget og SiO.

– Jeg tror ikke én setning vil ødelegge vårt solide samarbeid. Det er viktig å huske at Velferdstinget er studentenes politiske pressorgan. Vi står fritt til å utforme våre meninger uavhengig av SiO, påpeker Rosseland.

– Skjønner engasjementet

– Vi forholder oss til lovverket som eksisterer i dag. Nå er det ikke lov å ta ut reservasjon, så vi tar ikke stilling til dette før eventuelle lover blir vedtatt, uttaler styreleder Magnus Nystrand i SiO.

Ifølge Nystrand vil SiO lytte til Velferdstinget dersom det blir innført reservasjonsrett. Han mener det er sentralt å samarbeide med en så viktig interesseorganisasjon.

– Jeg ville ikke brukt samme

Debatten om reservasjonsrett

- KrF fikk i forhandlinger med Høyre og Frp i høst gjennomslag for at dagens lovverk skal endres slik at leger får mulighet til å reservere seg mot å henvise pasienter til å ta abort.
- Helseminister Bent Høie (H) la i januar fram et forslag om lovendring. Forslaget har ført til stor uenighet, og Høie har mottatt kritikk fra flere hold.
- Fastlegen som reserverer seg, må sørge for at pasienter som vurderer eller ønsker henvisning til abort får tilbud om konsultasjon hos en annen fastlege i nærheten senest innen neste virkedag. Pasientene har dessuten krav på informasjon om hvilke leger som reserverer seg.
- Ifølge lovforslaget skulle kommunene ha mulighet til å si nei til at leger reserverer seg, og trekke tilbake reservasjonsmuligheten dersom det ikke er andre leger å bytte til i nærheten med ledige plasser på sine lister.
- Flere kommuner har uttrykt at de ikke ønsker et slikt ansvar, og Høie vurderer derfor å fjerne kompromissforslaget.
- Saken er nå til høring. Den oversendes til Stortinget etter sommeren, så fort regjeringen har behandlet høringsuttalelsene.

begrep, men jeg skjønner engasjementet. Velferdstingets leder får selv stå for sitt ordvalg og hvordan de ønsker å fronte saken. Som styreleder har jeg stor tillit til legene i SiO, sier Nystrand.

Ingen av SiO-legene Universitas var i kontakt med tirsdag, ønsket å uttale seg i saken.

universitas@universitas.no

UiO-dekan støtter reservasjonsretten

– Det bør finnes ordninger som gjør at leger kan ha mulighet til å reservere seg, sier dekan Frode Vartdal ved Det medisinske fakultet ved Universitetet i Oslo (UiO). Han mener at vi bør ta hensyn til legenes moralske overbevisning.

– Hvis leger opplever at å henvise til abort går på samvittighe-

ten, mener jeg at man bør ha respekt for dette, sier Vartdal.

Dekanen frykter at dersom loven om reservasjonsrett ikke blir innført, vil dette kunne gå utover legene i Norge.

– Vi risikerer i verste fall at det kan føre til yrkesforbud. En slik situasjon mener jeg vil

være uheldig i et demokratisk samfunn, sier han.

Til tross for sitt standpunkt ser Vartdal dilemmaet med den foreslåtte ordningen. Han understreker at det er viktig at kvinner skal ha rett til helsehjelp.

Universitas har vært i kontakt med Arnfinn Sundsfjord,

Nina Langeland og Stig Slørdahl, medisindekaner ved henholdsvis Universitetet i Tromsø, Universitetet i Bergen og Norges teknisk-naturvitenskaplige universitet. Ingen av dem ønsker å uttale seg om sitt personlige standpunkt i saken.

universitas@universitas.no

Avviser kritikken: – Dersom utspillet mitt hadde blitt oppfattet som veldig upassende, ville nok noen sagt ifra under debatt eller spørsmålsrunde, sier leder Kaia Marie Rosseland i Velferdstinget.

Taler: – De globale helseresultatene er langt fra akseptable, sier rektor Ole Petter Ottersen ved Universitetet i Oslo.

Vil gjøre verden friskere

Sammen med internasjonale eksperter leder Universitetet i Oslo an i en kommisjon satt ned for å bedre global helse. Tirsdag la rektor Ole Petter Ottersen fram kommisjonens forslag.

Global helse

tekst Kristina Kinne
foto Adrian Nielsen

– Sykdommer viser ikke respekt for landegrenser, det gir altså mening å utvikle helseindustrien gjennom samarbeid og forståelse, innledet statssekretær i Utenriksdepartementet Hans Brattskar som første taler i den gamle festsalen i Domus Academica i går.

Gjester fra høye politiske verv i Norge og hele verden var samlet i går da rapporten *The Lancet – University of Oslo Commission on Global Governance for Health* ble presentert for første gang.

Ønsker global forståelse

For to år siden gikk Ole Petter Ottersen, lege og rektor ved Uni-

versitetet i Oslo (UiO), og det anerkjente medisinske tidsskriftet *The Lancet* sammen for å samle en kommisjon. Ved hjelp av flere internasjonale eksperter innen en rekke forskjellige felt kartla de hvordan helsesituasjonen i verden kan forbedres.

– Jeg håper denne forståelsen som sakte har oppstått hos oss i kommisjonen, oppstår hos dere som mottakere. Målet er en global forståelse for dem som gjør beslutninger på vegne av folket, sa Ottersen fra talerstolen.

Store forskjeller

Hovedkommisjonens rapport viser at til tross for bedre teknologi og mer kunnskap innenfor medisin er forskjellene enorme. Deler av verden lider stadig under store helsemessige problemer som kommisjo-

nen mener kunne vært unngått.

– Forventet levealder har økt den siste tiden, og vi er på rett vei. Men fortsatt er forskjellen på forventet levetid 21 år mellom u-land og i-land. De globale resultatene er langt fra akseptable, sier Ottersen.

Resultatene viser tydelig at sykdom og velferd henger sammen. Det er store forskjeller internasjonalt, men også innen landegrensene, og da spesielt i land med store klasseskiller. Rapporten peker spesielt på at en god helsepolitikk ikke alene kan ligge til grunn for et godt helsesystem.

– Vi bør ta avgjørelser i alle politiske sektorer med vekt på helse, sier Ottersen.

Endring gjennom samarbeid

18 internasjonale eksperter innenfor en rekke fagfelt har job-

bet sammen i kommisjonen. Også stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre har vært involvert.

– Vi kan ikke overse endringer i det globale samfunnet. Om vi for eksempel ikke får økonomien til å arbeide for helsen, kommer vi ikke langt, sier den tidligere utenriks- og helseministeren.

Han mener hans bakgrunn fra ulike sektorer i politikken har fått han til å forstå at for eksempel utenrikspolitikken kan bidra med å hjelpe helsesituasjonen.

– De siste tiårene har vært veldig positive for den medisinske utviklingen, men globalt feiler vi. Vi må fortsette å ta beslutninger på en måte som ikke bare gagnar oss selv, sier han og hevder rapporten kan motivere til å gjøre en endring som kan gi store forandringer.

– Resultatet viser til handlinger

Dette er saken

- Ole Petter Ottersen, lege og rektor ved Universitetet i Oslo, har ledet kommisjonen *The Lancet – University of Oslo Commission of Global Governance for Health*.
- Kommisjonen har bestått av internasjonale eksperter innen felt som medisin, handel, økonomi, internasjonal politikk og jus. Sammen har de sett på hvordan den internasjonale helsesituasjonen kan forbedres.
- Rapporten ble lansert tirsdag 11. februar i Domus Academica.
- Samme dag publiserte *The Lancet* rapporten. Tidsskriftet regnes som et av verdensledende innen global helse.

som fungerer, da kan man gjøre en forskjell, sier Støre.

universitas@universitas.no

Kraftig lønnshopp for HiOA-rektor

Lederlønn

tekst Geir Molnes

Like før jul fikk rektor Kari Toverud Jensen ved Høgskolen i Oslo og Akershus et lønnstillegg på 150 000 kroner, mens høgskoledirektør Ann Elisabeth Wedø økte sin lønn med 60 000, melder nettavisen Khrono.no. Toverud Jensens nye lønn er på 1 184 600 kroner, mens Wedø nå tjener 1 168 200 kroner. Toverud Jensens ekstra store lønnshopp kom som følge av et krav fra fagforeningene ved skolen om at det

er rektor som skal ha best betalt, ikke Høgskoledirektøren.

– Dette er et viktig prinsipp for oss. Det er flere som har reagert på at direktøren har tjent mer enn rektor, og for å rette opp denne forskjellen ble det slik i år, sier hovedtillitsvalgt for Forskerforbundet, Vera Berg, til Khrono.

Norsk Tjenestemannslag (NTL) er også fornøyd med prinsippet om at rektor skal tjene mest. Det samme er Juristforbundet lokalt. Alle tre foreningene var med i forhandlingene, melder Khrono.no.

universitas@universitas.no



Lønnspålegg: HiOA-rektor Kari Toverud Jensen kan glede seg over høyere lønn enn Høgskoledirektøren.

Europastudier nedleggingstruet

Universitetet i Oslo planlegger å skrote programmet Europastudier. Studentene reagerer, og leder i Stortingets utenriks- og forsvarskomite, Anniken Huitfeldt, tar saken til Stortinget.

Nedleggelse

tekst Frode Nagel Dahl
foto Hans Dalane-Hval

En evalueringskomité nedsatt av universitetet har vurdert de tverrfaglige studieprogrammene ved Institutt for statsvitenskap. Av disse kom bachelorprogrammet i Europastudier dårligst ut. Derfor foreslår komiteen nå å legge ned programmet.

Dag Harald Claes, instituttleder ved Institutt for statsvitenskap, stiller spørsmål ved om programmet kan forsvare sin tverrfaglige begrunnelse.

– I praksis synes dette programmet å ha blitt veldig tett koblet til statsvitenskap. En slik kobling er ikke nødvendigvis uheldig, men man kan kanskje heller tenke seg at programmet kan inngå i den ordinære porteføljen av programmer ved Institutt for statsvitenskap, sier Claes.

– Strider mot Universitetets strategi

Studentene ved programmet synes ikke noe om komiteens forslag. De er godt fornøyde med studieløpet.

– Studentene er engasjerte nok, folk vet bare ikke at vi eksisterer. I stedet for at studiet legges ned, ønsker vi at det skal settes på prøve. Vi er et ungt program og fortjener en sjanse, mener leder for programutvalget i Europastudier, Kaja Elisabeth de Ru.

Hun mener en eventuell nedleggelse av programmet ikke går overens med Universitetets uttalte framtidsplan, Strategi 2020, om økt fokus på tverrfaglighet og internasjonalisering.

– En nedleggelse av Europastudier nå vil være i strid med den strategien Universitetet ønsker å føre. De ønsker å tilnærme seg Europa og europeiske utdanningsinstitusjoner. Da blir det et steg i feil retning å legge ned et tverrfaglig program som fokuserer på nettopp Europa og EU, sier de Ru.

– Har behov for kompetansen

Instituttleder Claes mener diskusjoner rundt forskjellige tiltak for å redde studiet har vært oppe tidligere uten at dette har ført fram. Han peker på god ressursbruk som en viktig faktor bak forslaget om nedleggelse.

– Vi er nødt til å prioritere. Universitetets strategi blir under-

ordnet i dette tilfellet. Vi kan ikke opprettholde et program kun av politiske grunner hvis det ikke er nok studenter, sier Claes.

Leder i Stortingets utenriks- og forsvarskomite, Anniken Huitfeldt (AP), vil ta opp komiteens innstilling under denne ukens spørretime på Stortinget. Hun er nysgjerrig på å høre kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksens (H) tanker rundt saken.

– Programmet har utdannet mange som arbeider med europaspørsmål, og vi har stort behov for denne kompetansen. Trenger man flere ingeniører, oppretter man plasser. Det samme burde gjelde europaspørsmål, sier Huitfeldt til Universitas.

Stort frafall

Claes synes det er strålende å høre at studentene er fornøyde, og roser programlederen for innsatsen. Likevel var det tallenes harde tale som til slutt gjorde at komiteens innstilling ble videresendt til fakultetsstyret.

– Programmet sliter med stort frafall. På Europastudier fullfører vanligvis mellom 20 og 30 av 60 studenter. Dette er for lave tall for en bachelorgrad og da må vi spørre oss om det forsvarer å være et eget program, sier Claes.

Skjevhet i søker tallene

Han mener det er mer hensiktsmessig å legge ned programmet og heller opprette flere plasser på programmene for internasjonale studier og statsvitenskap. For hver søker på europastudier har man fem søkere på Internasjonale studier. Dette fører til en skjevhet i programmene som instituttet ønsker å rette opp i. Claes presiserer likevel at det kun er programmet som vil forsvinne, ikke emnene som tilbys.

– Emnene her på SV kommer fortsatt til å eksistere, og jeg håper både juridisk fakultet og HF tenker det samme. EU er et viktig område, og så lenge studentene vil ta emner om dette, så skal vi med glede tilby dem det, sier han.

Den 20. mars skal komiteens innstilling opp til høring i fakultetsstyret. Dersom innstillingen får gjennomslag, videresendes den til universitetsstyret, som tar den endelige beslutningen i juni. Programutvalget ser med spenning fram mot skjebnedatoen.

– Det blir vår D-dag, sier de Ru.

universitas@universitas.no



Uenige: Instituttleder Dag Harald Claes og programutvalget for Europastudier, her representert ved leder Kaja Elisabeth de Ru og nestleder Karoline Soot, er uenige om nedleggelsen av Europastudier.

«Studentene er engasjerte nok, folk vet bare ikke at vi eksisterer»

Kaja Elisabeth de Ru, leder for programutvalget i Europastudier

Tre på plassen

Hva synes du om at Europastudier kan bli nedlagt?



Ingrid Jakhelln (19)

UiO, Europastudier

Det er et veldig relevant studium, så det at det skal legges ned, synes jeg er helt latterlig egentlig. Vi har fag som gir oss et litt større bilde enn bare den samfunnsvitenskapelige delen.



Dreng Christian Bøhn (23)

UiO, Europastudier

Det er helt forkastelig. Når innstillingen fra Stortinget og regjeringen generelt er at det skal være mer tverrfaglighet, faller det på sin egen urimelighet å legge ned Europastudier.



Emma Edvinsen (21)

UiO, Europastudier

Jeg synes det er dumt siden statsvitenskap er veldig generelt. Det er greit å ha et studium som fordyper seg i Europa. Vi lærer mer om forhold utenfor vårt eget land, og da spesielt EU.

Universitetet innr



Bekymret: Direktør Bjørn Erik Thon i Datatilsynet mener flere av skolene bør følge opp avsløringene fra UiO og UiB.

Universitetet i Oslo har lagret personopplysninger ulovlig. – Det virker som de ikke har hatt kontroll, sier Bjørn Erik Thon, direktør i Datatilsynet.

Overvåkning

tekst Cecilie Storbråten Gjendem
foto Hans Dalane-Hval

Hver gang et adgangskort blir brukt på Universitetet i Oslo (UiO) registreres bevegelsen med alle personopplysningene til brukeren i Universitetets server. UiO innrømmer at denne praksisen ikke er i tråd med personopplysningsloven.

– Vi ser svært alvorlig på dette og har igangsatt en grundig gjennomgang av saken, skriver uni-

versitetsdirektør Gunn-Elin Bjørneboe i en epost til Universitas.

Gjennomgangen av Universitetets systemer kom etter at Bergens Tidende avdekket overvåkningslovbrudd ved Universitetet i Bergen (UiB), men først denne uken ble det klart at også UiO har brutt loven.

– Nødvendige tiltak vil bli iverksatt, lover Bjørneboe.

– Tyder på kunnskapssvikt

– UiO er nok ikke alene i å gjøre denne feilen. I de fleste tilfeller tror jeg det skyldes kunnskaps-

svikt hos institusjonen, sier direktør Bjørn Erik Thon i Datatilsynet.

Han mener det er bekymringsverdig at kunnskapen om personvern er såpass lav hos høyere utdanningsinstitusjoner i Norge.

– For meg virker det som de ikke har hatt kontroll på slutt-rutiner og lagring av informasjonen. De to punktene bør en virkelig ha kontroll på dersom en skal håndtere personopplysninger, sier Thon.

Han opplyser om at Datatilsynet ikke har tatt stilling til om de vil gjennomføre tilsyn ved de

høyere utdanningene som nå innrømmer lovbrudd.

Lagrer for mye

Informasjonen fra kortleserne lagres i 90 dager. Hver gang en student eller ansatt bruker personlige adgangskort, blir navn, tid og sted registrert.

– Er det noen opplysninger som lagres lenger enn nødvendig?

– Et av avvikene vi har avdekket at vi nok lagrer flere passeringsdata enn strengt nødvendig. En annen måte å si det på er at noen av dataene lagres for lenge, sier stabsdirektør Britt Amundsen Hoel ved UiO.

I forrige ukes Universitas sa Hoel at hun ikke trodde at adgangen til toaletter hadde blitt loggført. Nå viser det seg at dette ikke stemmer.

– Vi avdekket at kortleserne på et fåtall toaletter i sentrum var loggført. Disse kortleserne ble frakoblet umiddelbart da vi avdekket dette, sier Hoel.

Hun forteller at disse kortleserne ble installert for å sikre at uteliggere ikke benyttet seg av toalettene i sentrum.

Unntatt innmelding

UiO har et eget personvernombud og er derfor ifølge Hoel unntatt meldeplikt til Datatilsynet.

– Har dere vurdert om denne ordningen fungerer slik den skal i lys av informasjonen som er blitt avdekket den siste uken?

– Personvernombudet er på mange måter Datatilsynets forlengede arm, og virksomheten må søke Datatilsynet om å opprette personvernombud. Å vur-

Ømmmer lovbrudd



Dette er saken:

- 3.februar skrev Bergens Tidende om at Universitetet i Bergen ulovlig hadde overvåket adgangskortbruken til ansatte og studenter.
- I kjølvannet av dette gjennomførte UiO en undersøkelse av sine rutiner på et informasjonsmøte 4. februar.
- Her avdekket skolen brudd på §19 i personopplysningsloven, som sier at institusjonen må informere brukerne om hvordan informasjonen blir lagret og loggført. Og hva den skal brukes til.
- UiO melder også at de har lagret for mye informasjon, blant annet toalettbesøk ved Universitetets fakultet i sentrum.
- Også Høgskolen i Oslo og Akershus og Universitetet i Nordland innrømmer at de har gitt for dårlig informasjon til sine brukere, og dermed må endre sine rutiner.
- Datatilsynet har enda ikke tatt stilling til om det vil bli nødvendig å gjennomføre tilsyn ved universitetene.

Overrasket

– Jeg har snakket med en del studenter, som alle har sagt at de ble svært overrasket over det de fikk opplyst i Universitas. Jeg synes det er kritikkverdig at UiO ikke har opplyst om hvordan disse opplysningene forvaltes, og

hvor lenge de beholder dem, sier leder av Studentparlamentet ved UiO Gabrielle Legrand Gjerdset.

Hun legger også til at hun ikke tror Universitetet har overvåket de ansatte og studentene med vilje, men at det rett og slett dreier seg om en kunnskapssvikt fra deres side.

– Dette viser at det kanskje er litt for lite kultur for å snakke om personvern ved utdanningsinstitusjonene, og det er noe som bør endres så raskt som mulig, sier Gjerdset.

Rektor ved UiO Ole Petter Ottersen ønsket ikke å uttale seg, men henviste til universitetsdirektør Børneboe og Stabsdirektør Britt Hoel da Universitas kontaktet ham på fredag.

universitas@universitas.no

«Vi ser svært alvorlig på dette og har igangsatt en grundig gjennomgang av saken»

Gunn-Elin Børneboe,

universitetsdirektør ved UiO



FOTO: ADRIAN NIELSEN

dere å fjerne ombudet fra UiO, vil være å gå i feil retning, sier Hoel.

Videre melder hun om at Universitetet nå skal omformulere årsakene til loggføringen for å kunne gi studenter og ansatte innsikt i hvor dette er nødvendig.

– Jeg stoler ikke på UiO



Sint: Jusstudent Knut Klever Næss mener UiO skylder studentene en unnskyldning etter forrige ukes avsløringer.

Jusstudent Knut Klever Næss er en av de som høyst sannsynlig har fått toalettbesøkene sine loggført av UiO. Han mener nå at UiO ikke har annet å gjøre enn å legge seg flate.

– Når det virker som de har så lite kontroll over hvor mye informasjon de sitter med, og hvordan den forvaltes, er det klart at jeg ikke stoler på dem med mine personopplysninger.

Næss har vanskelig for å se hvorfor Universitetet skulle ha behov for å hente inn all den informasjonen de nå opplyser

at de sitter med.

– Det er åpenbart kritikkverdig at de ikke har gitt gode nok opplysninger om hva de faktisk loggfører, til studentene, og jeg mener at UiO bør beklage det som tydeligvis har skjedd her, sier Næss.

– Jeg kan i hvert fall si at jeg ikke har blitt opplyst om at all denne informasjonen blir loggdem med mine personopplysninger, og hvor lenge UiO beholder den, fortsetter han.

Likevel legger Næss til at han synes det er bra at dette nå har blitt tatt skikkelig tak i.

universitas@universitas.no

Høgskolen innrømmer også lovbrudd

Tirsdag ble det klart at også Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) må legge seg flate. Dermed føyer de seg inn i listen over skoler som har brutt personopplysningsloven. Til sammen har nå fire skoler innrømmet å ha brutt loven. Siste-mann i rekken var Universitetet i Nordland.

– Akkurat når det gjelder informasjon om hvordan opplysningene fra adgangskort brukes og lagres, tror jeg vi skal være så ydmyke og si at vi ikke har vært flinke nok, sier presseansvarlig Anne Christel Johnsgaard ved HiOA.

Johnsgaard innrømmer at også HiOA kanskje lagrer noe mer informasjon enn nødvendig.

Jobber med avtale

– Vi jobber nå med å finne en løsning på dette, og fra neste se-

mester vil alle måtte skrive under en avtale før de får utlevert adgangskort, sier Johnsgaard.

Avtalen skal ha som formål å opplyse alle studenter om hvordan informasjonen fra kortene brukes og lagres.

Johnsgaard melder også at HiOA har vært i kontakt med Datatilsynet og nå får veiledning for å rydde opp i lovbruddene.

Lover å rydde opp

– Saken på UiO viser hvor viktig det er å ha kontroll hva angår lagring av personopplysninger av ulik art. Universitetet i Nordland har også noe å lære av denne saken, skriver Personal- og organisasjonsdirektør Arne Brinchmann ved Universitetet i Nordland.

universitas@universitas.no

Økende bekymring for personvernet

Tre av fem studenter er blitt mer bekymret for personvernet bare det siste året, viser ny undersøkelse.

Personvern

tekst Anders Ballangrud og Magnus Newth
foto Adrian Nielsen

– Jeg liker ikke å bli overvåket, sier informatikkstudent Gard Krøyer. Det er han ikke alene om. I en fersk undersøkelse fra Coxit PR svarer tre av fem studenter at de er blitt mer bekymret for personvernet sitt det siste året. Mens ni av ti svarer at de er opptatt av personvern på digitale og sosiale medier.

Naturlig reaksjon

De spurte i undersøkelsen er studenter i Oslo. IT-konsulent Einar Stangvik tror studentenes økte bekymring kan sees i sammenheng med hendelser det siste året. – Unge, og studenter spesielt, følger både teknologisk utvikling og hendelser som angår friheten vår, tett. Når de da fanger opp sakene i kjølvannet av Snowden, at Snapchat og andre selskaper hackes, og at flere forgriper seg digitalt på hverandre, så er det naturlig at det øker bekymringen, sier Stangvik. Han fikk tilnavnet «superhackeren» i media i fjor da han avslørte at en høyrepolitiker hadde stjålet og spredt nakenbilder av unge jenter.

Undersøkelse om teknologitrender og sosiale medier blant studenter

- 550 spurte studenter fra Universitetet i Oslo, Høgskolen i Oslo og Akershus, BI og Campus Christiania.
- 89,3 prosent er opptatt av personvern.
- 61,2 prosent har blitt mer bekymret for personvernet det siste året.
- 37,4 prosent vurderer å slette sosiale kontoer på grunn av hacking.
- 77 prosent er bevisste på sine personvernsinnstillinger.
- 59,8 prosent tror ikke personlig informasjon er sikret godt nok.

Kilde: Coxit PR

«Fjorårets avsløringer har nok gitt folk et annet inntrykk av mediene de bruker»

Stian Kringlebotn, seniorrådgiver i datatilsynet.

Økende problem

Superhackeren Stangvik er forbauset over hvor opptatt studentene er av personvern. – 90 prosent er overraskende høyt. Jeg kunne forventet et tall i det området hvis demografien var



Enige: Informatikkstudentene Gard Krøyer, Vetle Bu Solgård og Per Wessel Nore er ikke begeistret for overvåkning, men er heller ikke spesielt nervøse for at informasjonen blir misbrukt.

mennesker med jobb innen IT-sikkerhet, sier han. Han forteller at personvernutfordringene vil øke i omfang etter hvert som teknologi preger stadig større deler av livene våre. Dagens unge vil møte andre og større utfordringer enn det tidligere generasjoner har gjort, forklarer han. – I årene som kommer, bør vi nok bli mer bevisste på hvordan informasjonen om oss og våre vanner på sikt kan brukes på måter som vi ikke liker, sier Stangvik.

Gledelig

Datatilsynet har selv gjennomført en undersøkelse om personvern blant befolkningen for øvrig. Coxits tall for studenter viser at de

er enda mer opptatte av personvern enn gjennomsnittet, sier seniorrådgiver i Datatilsynet Stian Kringlebotn. Han mener tallene er gledelige, og at de avkrefter en del myter. – En del har forstått yngre menneskers delingsvilje på Internett som et resultat av at de bryr seg mindre om personvern enn andre. Hvis tallene viser en forskjell på studenter og befolkningen forøvrig, er det heller at det er motsatt, sier Kringlebotn. Han tror Snowden-saken har kommet uventet på folk. – Fjorårets avsløringer har nok gitt folk et annet inntrykk av mediene de bruker, sier Kringlebotn.

Grunn til bekymring

Einar Stangvik mener studenter har god grunn til å bry seg om personvern. Han forteller at myndigheter og til dels større selskaper benytter teknologi til å overvåke og kartlegge oss. – Overvåkingen kan ha bakgrunn i alt fra internasjonal maktkamp, til sporing av kriminelle, og kapring av markedsandeler, sier Stangvik. Han kaller problemstillingene knyttet til personvern uhyre komplekse. – Dagens studenter har i stor grad ansvaret for å legge, og bevare, et trygt fundament for den kompleksiteten, sier Stangvik.

universitas@universitas.no

Fem på plassen

1. Er du opptatt av å ivareta ditt personvern? 2. Hva synes du om UiOs overvåkning av kortbevegelser?



Jonas Christensen (20)

IFI, Bachelor i Matte, informatikk og teknologi

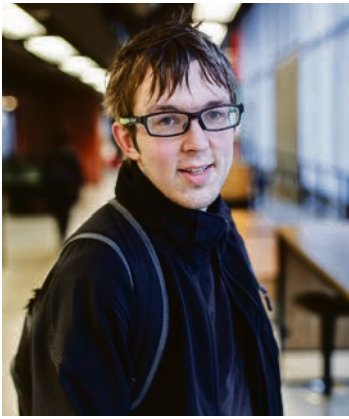
1. Ja, jeg er opptatt av mitt eget personvern til en viss grad. 2. Jeg liker det ikke, men har ikke tenkt så mye på det.



Thien Duy Do (22)

IFI, Bachelor i Programmering og nettverk

1. Ja. 2. Jeg ser ikke helt problemet. Jeg ser mer på kortregistreringen som en sikkerhet enn som en ulempe.



Magnus Elden (23)

IFI, Bachelor i Programmering og nettverk

1. Egentlig ikke. Jeg er ikke en person som ser farer rundt ethvert hjørne. 2. Jeg ser på det som et nødvendig onde, og derfor er det helt greit.



Kristian Skarseth (23)

IFI, Master i Programmering og nettverk

1. Til en viss grad. Jeg prøver å ikke legge fra meg unødvendige opplysninger overalt. 2. Det har ikke noe å si for meg personlig, men lovbrudd er forsåvidt alltid alvorlig.



Yvonne Edseth (23)

Senter for entreprenørskap, Master i Innovasjon og entreprenørskap

1. Ja. 2. Jeg liker det ikke, men jeg bryr meg egentlig ikke så veldig.



Generasjon

lydig ??

opplysning ??

alvor ??

Mangler dagens studenter evnen til å tenke kritisk? Vi kuppet en forelesning for å teste ut om det stemmer at vi er «Generasjon lydig».

Generasjonsdebatt

tekst Thea Storøy Elnan
foto Eskil Wie

– Hadde Max Weber vært homo, så hadde han selvfølgelig ikke skrevet dette verket, sier foreleser Storm Wergeland til studentene sine mens han veiver ivrig med armene.

Det er tirsdag morgen. Noen sosiologistudenter er litt seint ute til forelesning og kommer ramlende ned trappa i auditorium 1 på SV-fakultetet. Med kaffekoppen i hånda og sekken på skuldra ser de forundret på

den vikarierende foreleseren som engasjert formidler fra podiet. Sa han virkelig det? De finner en plass blant sine drøyt hundre medstudenter. I likhet med alle andre er de intetanende om at forelesningen deres har blitt arena for et stunt i Universitas' regi.

– **Helt ærlig**, så vet jeg ikke hva som kommer til å skje, men ikke noe ville glede meg mer enn at tesen om «Generasjon lydig» blir motbevist, sier Gunnar Aakvaag og smiler lurt der vi sitter på Kafé Trygve på SV-fakultetet. Selv om han har undervisningsfri for å forske i England, har han troppet opp på Blindern for å overvære stuntet.

Postdoktoren i sosiologi ved UiO fikk mye oppmerksomhet for sin «Generasjon lydig»-teori høsten 2013. Dagens unge er flinke, beleste og ordentlige, mente han, men vi mangler en kritisk sans. Aakvaag mener hans egen generasjon fra 90-tallet var mer kritiske i forelesningssalen enn det dagens studenter er.

– Jeg mener ikke at deres generasjon er håpløs. Dere kommer godt forberedt til forelesning og opplever det som slurvete og dårlig om foreleser ikke gjør det samme. Men det jeg savner, er de kritiske stemmene fra studentene som setter spørsmålsteget ved hva de lærer, og om det er relevant for dagens samfunn, sier Aakvaag.



1.

– Dere minner meg litt om Gerhardsen-generasjonen. De var også svært opptatt av å bygge landet og støtte seg på vitenskapen og snakket som om de var 40 år da de var 20, sier han.

Aakvaag tror han har truffet noe, og det med god grunn: Debatten som raste i etterkant, engasjerte flere (se faktaboks). Så mye oppmerksomhet fikk påstanden at den fortjener å bli testet.

«Storm Wergeland», eller Sverre, som han egentlig heter, er Universitas' utsendte vikarierende foreleser. De minuttene han står som foreleser, skal han øke sin politiske ukorrekthet. Tanken er å provosere studentene nok til å protestere kritisk til det som blir sagt.

Aakvaag har to hypoteser om stuntets utfall.

– Først og fremst tror jeg at dette er en generasjon som er så lydig og ukritisk at de rett og slett bare tar imot alt, uansett hvor håpløst det foreleseren leverer, faktisk er. De våger ikke å si ifra, sier han.

Aakvaags andre hypotese er at hvis vår generasjon er så lydig som han hevder, så vil de fleste ha lest pensum på forhånd og slik være sterkt rustet til å avsløre forelesernes feil.

– Til dere som kom for sent, så kan jeg bare gjenta at hun som egentlig underviser i dette faget, er syk i dag, sier foreleser.

Dagens forelesning skal handle om Max Weber og hans samfunnsteorier om protestantisme og samfunnsklasser. I auditorium 1 sitter studentene og noterer flittig. Smidige fingre flyr over tastatur og stødige hender fører pennen over notatblokka. Salen er i dyp konsentrasjon, og stillheten runger mens «Storm Wergeland» snakker.

– Men som stipendiat ved institutt for sosiologi, og med utdanning både fra Harvard og Oxford i lomma, tror jeg nok jeg skal være kapabel til å vikariere for henne, fortsetter han.

Når foreleser «Wergeland» sier at grunnen til Midtøstens krisesituasjon er at de forguder Islam, og ikke protestantismen, venter vi på en høylytt reaksjon. Men vil den komme?

Inger Furseth, førsteamanuensis ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, er den virkelige foreleseren. Hun sitter utenfor salen og venter spent.

– Jeg synes denne generasjonsdebatten fort blir til en romantisering av 70-tallet. Vi som studerte på 80-tallet, ble jo også anklaget av de som kom før oss. Vi var ikke radikale eller feministiske nok fordi vi gikk med sminke og høye hæler, sier Furseth og rister på hodet. Hun synes det

«Det er forelesers ansvar å få studentene til å ytre seg kritisk i større grad»

Henning Bang, Førsteamanuensis ved Psykologisk institutt, UiO

er ganske alderdommelig å kritisere nye generasjoner for ikke å være som sin egen.

– Jeg foreleste her på 90-tallet da Aakvaags generasjon studerte her, og jeg kan ikke huske at den generasjonen var mer kritisk eller rakk opp hånda oftere, sier hun.

Furseth opplever ikke studentene som ukritiske. Det at de ikke tar til motmæle i en forelesning handler ikke om at de er ukritiske, mener hun, men heller at de befinner seg i en stor forelesningssal.

– Sperren for å stille spørsmål var ganske høy også da jeg gikk her. Det forelå en frykt for å oppta andres tid, og

mange av oss var ganske stille, sier Furseth.

– **Jeg tror vi** har en mindre problematiserende kultur i dag enn på slutten av 60–70-tallet. På den tiden var det en større tradisjon for å være kritisk til foreleserne, og studentene hadde mer makt enn i dag. I tillegg var det også vanligere å gå imot autoritetene, og derfor var det også lettere.

Henning Bang er førsteamanuensis ved Psykologisk institutt ved UiO og har forsket mye på gruppeprosesser og organisasjonskultur. Han underviser selv studenter, og på lik linje med Inger Furseth opplever han ikke at studentene i dag er fullstendig ukritiske.

– Vi vet at gruppepresset er større i store forsamlinger enn i små. Det koster noe å i det hele tatt rekke opp hånda i en stor forelesningssal med hundrevis av studenter. Sjansene for at noen synes det du sier, er håpløst i en slik situasjon er mye større enn i mindre grupper. Da koster det helt klart mer å gå mot en foreleser, sier han.

– **Sør-Europa** består av en gjeng katolikker. Derfor fungerer ikke økonomien der slik som den gjør i Tyskland og Norden, hvor protestantisme har regjert.

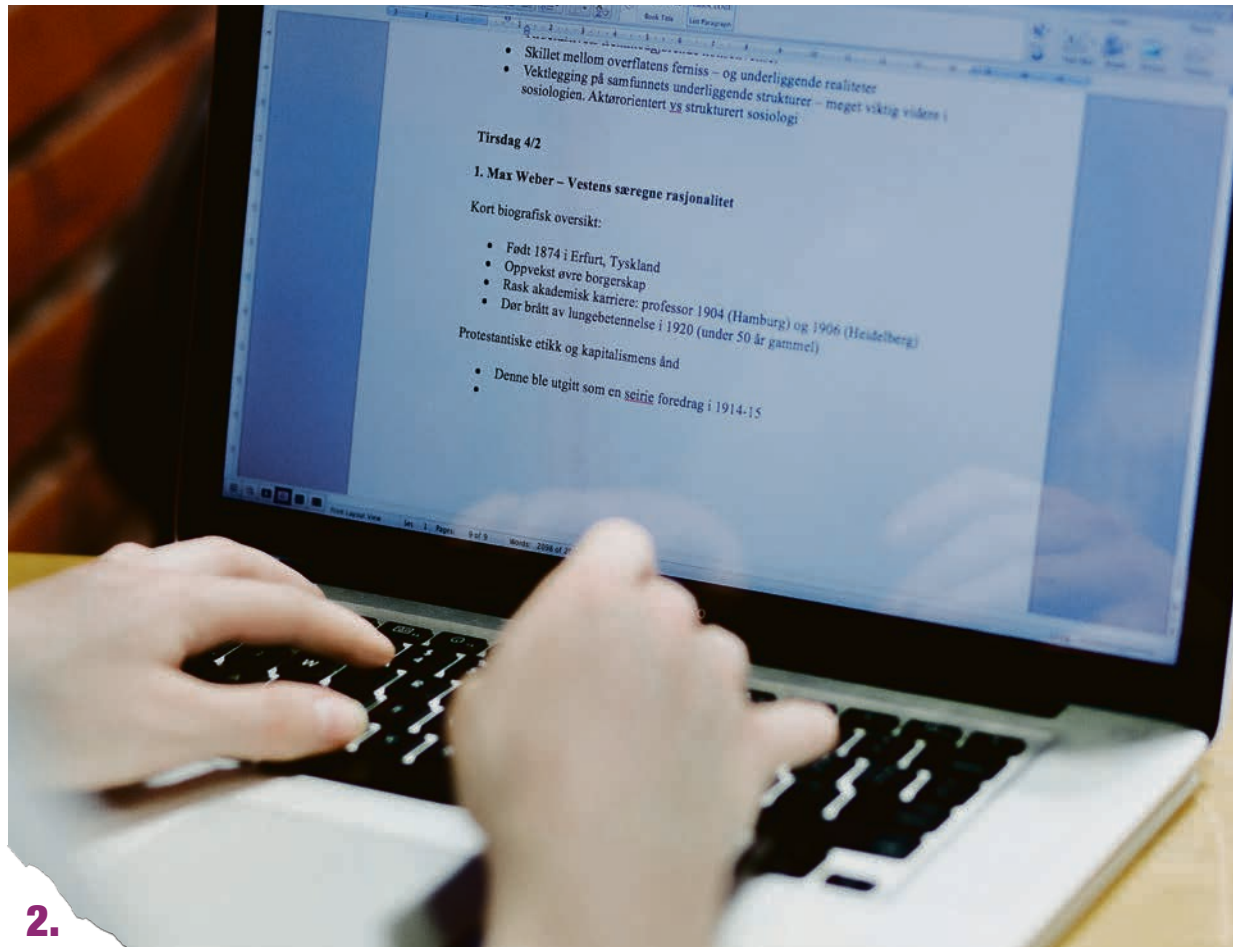
Powerpointen om den protestantiske etikk og kapitalismens ånd er tuklet med for anledningen. Studentene er stadig musestille, følger konsentrert med og noterer kontinuerlig. Foreleser «Wergeland» er en tydelig autoritet som tilsynelatende vet hva han snakker om, og fortsetter å kaste rundt seg med utsagn.

– Under de borgerlige har dere arbeiderklassen. De tilhører de middelmådige. Under dem kommer de kasteløse. Det er selvfølgelig sigøynernes og de homofiles klasse.

Noen av studentene ler lavt, andre rister på hodet. En får kaffen i vrangstrupen. En litt eldre student rekker opp hånda og tilbyr salen noen tilleggsopplysninger, men fortsatt er det ingen som reagerer høylytt og

Dette er debatten

- Gunnar Aakvaag, postdoktor i sosiologi ved UiO, ønsket å provosere en hel generasjon da han i august 2013 skrev kronikken «Generasjon lydig» i Aftenposten.
- Aakvaag hevder at dagens unge mangler et felles kollektivt og opprørsr prosjekt, i kontrast til tidligere generasjoner.
- Bjørn Ihler, forfatter og artist, svarte at dagens unge har frihet som prosjekt, og viste til prosjekter som Wikileaks og ønsket om individuell frigjøring.
- Aksel Braanen Sterri, tidligere leder for Studentparlamentet i Oslo og Akershus, svarte at vi burde omdøpe «Generasjon lydig» til «Generasjon opplysning» fordi dagens unge er stille av respekt for kunnskap, ikke av ufornuftig autoritetstro.
- Aakvaag svarte Ihler og Sterri med at frihet tilhørte 90-tallets ironigenerasjon, og at «Generasjon opplysning» kun gjelder et fåtall.



2.

setter spørsmålstegn ved det som sies.

Likevel er det flere studenter som har stoppet å notere et øyeblikk. Vikarierende foreleser Wergeland har vendt seg mot salen og spurt om det er noen spørsmål til det som har blitt gjennomgått så langt. Ikke et ord blir ytret.

– Den som blir tillagt å ha ekspertise på et felt, blir tillagt ekspertmakten. Da skal det mye til for en student å ta til motmæle, og hånden man rekker opp vil føles som 1000 kilo i en gruppe med hundre mennesker. Da skal man ha ganske stor tro på seg selv til å tenke at foreleser tar feil, sier førsteamanuensis Bang. Den norske tilliten til ekspert-tittelen er tydelig også i forelesningssalen.

Han mener det ikke er provokasjon som skal til for å få studentene til å snakke. Det er noe de må inviteres til.

– Jeg mener det er forelesers ansvar å få studentene til å ytre seg kritisk i større grad. Vi kan godt klage over at studentene ikke er kritiske nok, men da er det forelesers ansvar å legge forholdene til rette for at de blir så kritiske som mulig. Det er mulig å trene studentene til å bli mer kritiske, sier Henning Bang.

Wergelands tid er brukt opp, og Inger Furseth gjør sin entré – til alles forbauselse – for å avsløre eksperimentet.

Det er fortsatt ingen som har tatt til motmæle.

Det er først i pausen etter en heller uvanlig forelesning at reaksjonene kommer til uttrykk.

– Jeg har jo lest Aakvaags kronikk om «Generasjon lydig» og forstår på en måte hva han mener. Men det er vanskelig for mange å ta ordet. Det er et helt annet miljø mellom studentene nå enn hva det var før, sier George Sekkelsten og ser på flokken av medstudentene sine som har blitt værende i auditoriet for å diskutere hendelsen.

Han mener det foreligger en sterk jantelovssituasjon i forelesningssalen, hvor man ikke skal kaste bort tiden til andre ved å si noe dumt.

– Spørsmålene som kommer, bør være veldig gjennomtenkte, sier han.

Sekkelstens medstudenter, Ingrid Skinlo og Linn Holstad, er enige og nikker med.

– Jeg rakk ikke opp hånda fordi jeg var usikker på om foreleser gjorde et forsøk på en dårlig spøk. Men jeg tenkte at jeg ikke kom til å bli værende i andre time om dette fortsatte. Da hadde jeg gått, sier Skinlo.

Hun mener at mangel på reaksjon handler om et tillitsforhold til foreleser.

– Som studenter forventer vi at forelesere kan det de skal, på samme måte som foreleser forventer at vi kommer

forberedt, sier hun og trekker på skuldrene.

– Synes dere forelesningene er dårlig lagt opp for diskusjon?

– Absolutt, for det har vi seminarer til. Dessuten kjenner jeg ikke veldig mange i forelesningssalen. Når man mangler den sosiale backup-en så tør man ikke ytre seg, sier Linn Holstad.

Gunnar Aakvaags tese er kanskje ikke så overdreven som mange studenter ønsker å hevde. Senest sist uke formidlet professor i samfunnsmedisin, Per Fugelli, at norsk akademia mangler modige, kritiske stemmer som ikke pakker alt inn i vatt. På SV-fakultetet pakker sosiologistudentene sammen sakene sine. Forelesningssalen er neppe et forum for å utfordre autoriteter slik den framstår i dag, men når konsekvensen av å stå opp mot de såkalte «ekspertene» i Norge er så liten, er det kanskje ingen dum idé å utnytte seg av det mer.

Linn Holstad står igjen og diskuterer dagens forelesning med Inger Furseth på tomannshånd. Holstad tror det vil ta lang tid før hun vil føle seg komfortabel med å rekke opp hånda i en forelesningssal.

– Men dette var absolutt en vekker, sier hun og tusler videre til en ny forelesning.

theasel@universitas.no



3.

1. Jantelov: Tilværelsen i forelesningssalen blir utrygg når man signaliserer at man er uenig med foreleser og flertallet, mener sosiologi-studentene George Sekkelsten (t.v.) og Marius Halvorsen Rossholt

2. Lydig: Studentene som er til stede noterer flittig det som blir annonsert fra podiet. Politisk ukorrekt eller ei.

3. Ironi-generasjon: Anstifter av «Generasjon lydig»-begrepet, sosiolog Gunnar Aakvaag, følger spent med fra bakerste rad om tesen hans holder mål.

debattredaktør: **Thea Storøy Elnan**
debatt@universitas.no 479 64 336

Frist: **søndag klokka 17**

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

NETTDEBATT Si din mening på universitas.no

Vrede til inspirasjon

« Tusen takk, Lene. For at du er den du er. Jeg blir veldig inspirert av å lese om deg, og av å lese det du selv skriver. Nå mangler jeg bare mot nok til å si at nok er nok – og ta konsekvensen av det.

Elisabeth

Hentet fra debatten til portrettet av Lene Wikander: «Vredespiken»

Krenkelsen

« Dette er en grov krenkelse mot både ansatte og studenter. Her bør det gis økonomisk kompensasjon til alle med adgangskort. I tillegg bør UiO ilegges dagsbøter for brudd på Personopplysningloven.

Akademiker

Hentet fra debatten til nyhetssaken «UiO får personvernrefs»

Hey grl

« Omtrent 2/3 av grunnlovens paragrafer er omskrevet (mer enn bare redaksjonelt) siden 1814. Det har blitt gjort jevnlig grunnlovsendringer de siste 20 årene, som blant

annet har kodifisert parlamentarismen, avskaffa statskirke og introdusert menneskerettighetene.

Andreas Slørdahl

Grunnloven forsvant både formelt og praktisk i 1994 med EØS.

PeB

Hentet fra debatten til nyhetssaken «Norge – grunnlovssinken»

Samvittighet på tur

« Som de aller fleste er jeg enig i at fastleger ikke bør ha «reservasjonsrett» mot abortinngrep. Men det er mange legejobber der ute som fint kan utføres av leger som har en annen oppfatning om abort. Mindretallets vern mot flertallet går som en rød tråd gjennom menneskerettsloven. Hvis vi skal ha det slik at visse verdisyn på generelt grunnlag ikke kan aksepteres for visse yrkesgrupper, uavhengig av om dette vil være relevant for arbeidsoppgavene som stilles til stillingene, vil vi ende opp med et meget intolerant samfunn.

Anonym

Hentet fra debatten til nyhetssaken «Samvittighet på ville veier»



@TormodBA Registrerer at mange av dem som raser mot reklame i OL-sendingene, er de samme som rabler galen når de får TV-lisensen. Skal ikke være lett.

10.feb

#denfølelsen



@festbrems Nei og nei, du er altså uendelig takk-nemlig for mennesket som... lagde deg? Ga deg liv, liksom? Wow, så banebrytende. Fortell meg mer.

10.feb

Hurra for morsdagen



@sindresolhaug KrF ønsker alle mødre en flott morsdag, ENTEN DERE VIL ELLER EI!

09.feb

Amen



@LineMoseng Jo dummere folk er, jo større sannsynlighet er det for at de er synlige på internett. Altså internett trenger realister

10.feb

#logikk



@Farmatosene Pepsi ble funnet opp av en farmasøyt og skulle kurere fordøyelsesbesvær. Navnet kommer fra dyspepsi

10.feb

#funfact



@svelle Vinterlekene i Oslo er i gang. Vinnerne får seng og dusj, taperne må sove ute.

08.feb

Men de får lov til å være homofile

Handling foran holdningskampanje

Læreryrket er Norges viktigste yrke, og vi trenger flere, flinke lærere i årene som kommer. Da må pengene settes inn i utdanningen, ikke i holdningskampanjer.



Lærerutdanning

Gabrielle Legrand Gjerdsset, leder av Studentparlamentet ved UiO

Mandag 3. februar ble den nasjonale undersøkelsen Studiebarometeret lansert. Undersøkelsen måler opplevd studiekvalitet ved alle landets studieprogrammer. Ved UiO ligger lektorprogrammet på bunn i opplevd studiekvalitet. Lektorprogrammet er også blant de dårligste på oppfølging av studentene. Dette er klar tale fra studentene: Lektorprogrammet holder ikke mål.

Samtidig har Kunnskapsdepartementet siden 2009 brukt 38,3 millioner kroner på holdningskampanjen «GNIST» for å få flere til å søke seg til lærerutdanningene. Holdningskampanjer har en diskutabel effekt, og en holdningskampanje som reklamerer med «verdens fineste yrke» midt i striden mellom lærerne og Kommunens sentralorganisasjon (KS) om arbeidstider, er neppe særlig effektiv. Holdningskampanj-

en er kanskje ment å endre lektorutdanningens frynsete rykte. Men når mange studenter opplever et fragmentert studium med lite retning, mangelfull informasjon og dårlig oppfølging, så er det årsakene til det dårlige ryktet vi må gjøre noe med.

Lektorstudentenes hverdag er komplisert. I tillegg til å følge ordinære emner innen to ulike fag skal de også sjonglere pedagogikk og praksis. Mange ulike retninger gjør at det er vanskeligere å skape en kullfølelse enn på andre studier. Dette får konsekvenser, og mange faller fra. Å lage et bedre studium er mulig, men det koster penger. Kanskje trenger lektorstudentene et oppfølgingsprogram tilsvarende ForVei på Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet ved UiO, som tilbyr veiledningstimer til alle studentene? Kanskje burde det settes inn mer seminarundervisning rettet inn mot lektorstudentene, der pedagogikk og fag kan kobles tettere sammen?

« Dette er klar tale fra studentene: Lektorprogrammet holder ikke mål »

Heldigvis finnes det vilje til å gjøre noe med lektorprogrammet. Matematisk-naturvitenskapelig fakultet ved UiO setter for tiden inn tiltak for å gjøre realfagslektorutdanningen bedre. De satser både på bedre studiekvalitet ved hjelp

av oppdatert informasjon og læremidler, og bedre læringsmiljø. Større fleksibilitet, mer samfunnsrelevans, bedre praksismuligheter, samt tettere oppfølging er noen stikkord. Dette er spennende, men det skulle også bare mangle. Nå må resten av lektorprogrammet følge etter slik at framtidens lærere får den utdanningen de fortjener.



ARKIVFOTO: ESKIL WIE

Takk for at du deler



Undervisning

Amanda Schei, studie- og forskningsansvarlig for Studentparlamentet ved UiO

Kjære foreleser,

Studenter kommer til UiO for å lære. Vi ønsker å tilegne oss en kompetanse slik at vi kan utvikle oss som mennesker og bidra til samfunnet. Det er avgjørende med dyktige forelesere som ser studentene og gir av seg selv. Er du god til å formidle kunnskap og nå ut til et bredt publikum, spiller ikke rammene rundt så stor rolle. Da vil vi studenter møte opp til forelesning, sitte den ekstra timen om dagen og lese, ta både deg og oss selv seriøst, og vi vil ikke droppe ut. Du vil gripe inn i andres liv på en viktig måte og påvirke resten av deres liv.

En interessert student vil sette pris på at du som foreleser tilbyr kunnskap gjennom flere læringskanaler. At du legger ut forelesningsplansjer og podcast-opptak gratis på UiOs nettsider eller

Fronter, vil bety at vi kan lære enda mer. Vi vil ikke stoppe å komme på forelesninger av den grunn, det har blitt dokumentert av mange undersøkelser. Vi vil bruke dette som repetisjon og få et enda bedre læringsutbytte. Om vi er syke en dag, får vi likevel tilgang til kunnskapen din. Tilpasset læring kan bidra til mer fleksibilitet og potensielt mindre frafall, og det kan føre til mer kvalitetstid med oss studenter.

Vi vil at kunnskapen din skal være tilgjengelig for oss, uansett hvor vi er. Vi vil at du skal tilgjengeliggjøre den for oss og skape en større delingskultur ved utdanningsinstitusjonene i Oslo. UiO betaler i dag for tjenester som gjør det svært enkelt å podcaste, likevel opplever man i liten grad at disse tjenestene blir tatt i bruk ved Universitetet. Dette er trist, for det er så enkelt, og det vil ikke ta opp ekstra arbeidstid for deg som foreleser.

Hvis utdanningsinstitusjonene skal henge med i tiden, bør det å podcaste være normen heller enn unntaket. Takk for at du deler!

FORSKNING OG FAGDEBATT

tekst Jenny Gudmundsen foto Hans Dalane Hval

Twitter og Facebook kan gjøre det mulig å reagere bedre i krigs- og nødssituasjoner, mener Nupi-forsker John Karlsrud.

#SoMe til unnsetning

ILLUSTRASJON: PONTUS HANNETEG



– I din nye bok skriver du at sosiale medier kan redde liv i krigssituasjoner. Hvordan kan det det?

– Medieovervåkning kan hjelpe oss å se hvor det oppstår konflikter. EU har hatt et sånt system som har overvåka 40 nyhetssider hver dag. Men tilgang til mer informasjon kommer ikke nødvendigvis til å lede til mer handling, som Syria viser. Nylig har FN satt opp krisesentre, og man kan merke at de har valgt å gjøre noe med sosiale medier mot konfliktløsning.

– Har du eksempler på hvordan sosiale medier kan hjelpe?

– Når folk googler symptomene eller tvitrer om for eksempel influensa, gir det en 96 prosent riktig oversikt over hvor langt sykdommen har kommet. Og dette viser tallene i sanntid, så man kan se hvor mange som har sykdommen på forskjellige steder. Man kan til og med sette opp sine egne søk på Google. Søker man på hatefulle ord og finner

mange i et bestemt område, kan det være en indikator på at det er noe som skjer.

– Når løpende oppdateringer om angrep og voldshendelser plasseres på det offentlige kartet i sosiale medier, slik som for eksempel Syria Tracker gjør (se faktaboks), er det ikke da ekstremt risikabelt at grupper som vil angripe disse stedene får denne informasjonen?

– På den ene siden er det viktig å dokumentere overgrepene som skjer, men de kan også brukes mot sin hensikt. Man kan i verste fall identifisere hvem som har lagt ut info. Da er disse personene i fare hvis de befinner seg inne i Syria. Hvis flertallet av IP-adressene befinner seg i samme område, kan noen bestemme seg for å slå til der. Det er ikke sikkert at den som la inn koordinatene for hendelsen, har tenkt på at denne informasjonen spres til hele verden i nye formater. Så har man nødhjelpsorganisasjoner som får

et godt oversiktsbilde, og da har man detaljert informasjon om flyktninger på et sted. Personvern er et gode man vanligvis ikke tenker kan misbrukes.

– Hvem har best struktur for å analysere data, Twitter eller Facebook?

– Twitter har best struktur, for der kan man søke på for eksempel ord. Med mindre man samarbeider med Facebook, som kanskje The National Security Agency (NSA) gjør.

– Statistikk viser at medias kredibilitet på verdensbasis er rekordlav. Tror du at sosiale medier som Twitter er i ferd med å få større kredibilitet, og da særlig i krig?

– Folk selv liker å ha ordet, og det ser vi i blogger og i kommentarfelt. Leserne lager sine egne saker og narrativ. Ja, jeg tror sosiale medier kan få større kredibilitet, fordi de er mer autentiske. Det er folk som er til stede der og rapporterer. Journalisten sitter kanskje på et hotellrom og er avhengig av andre kilder for å sende ut nyheten. Dermed er det også mer naturlig at informasjonsvinklingen blir mye mer subjektiv, og at tolkningsansvaret faller på leseren.

– FN har nettopp fått sine første droner med kameraer og sensorer for å samle informasjon. Kan FN risikere å bli straffet eller miste tillit for sin bruk av droner?

– Droner kan bli feiltolket til noe negativt. Vi mener at dette er bra, og det øker FN's ansvar. Det bør lede til bedre beskyttelse av sivile, og man må passe på at ikke sivile blir drept i trefninger mellom FN og opprørsgrupper i det østlige Kongo.

– Har overvåkingslekkasjene fra NSA ført til optimisme eller motstand overfor overvåkingssamfunnet?

– Jeg tror vi har fått litt backlash mot innsamling av data. Diskursen går i dag ut på hvordan man skal styrke personvernet istedenfor å overvåke mer. Jeg syntes dette er positivt. Det er mange som er sårbare når de for eksempel står på landegrensa som flyktninger og blir bedt om å gi fingeravtrykk. Det er mange mennesker som ikke har noen alternativer.

– Er Norge med på å overvåke sosiale medier i krig?

– Vi etterspør dette i en Stortingsmelding fra 2012, om hvordan FN kan styrke kapasiteten på det området. Norge har sagt a, men ikke b. Norge har ikke støttet forskning på sosiale medier i krig så mye, men de syntes det er bra om FN kan gjøre det. Det mangler litt på gjennomføringen.

– Hvor langt kan man dra grensen med å utnytte sosiale medier?

– Det er denne balansegangen jeg snakker om. Så lenge man ser trender, er det bra å dra nytte av sosiale medier og annen informasjon. Man skal være forsiktig med å gå ned på geografisk og etnisk gruppenivå. FN har ikke et sikkert system for å ta vare på denne informasjonen.

jennygu@universitas.no

Sosiale medier i krig

- I sin ferske bok om cyber-rommet og internasjonale relasjoner skriver NUPI-forsker John Karlsrud om hvordan sosiale medier og datainnsamling kan gjøre det mulig å reagere raskere og riktigere og dermed redde flere liv i krig og nødssituasjoner.
- Karlsrud har jobbet to år som spesialassistent for FNs spesialutsending til Tsjad, og har erfaring fra FNs utviklingsprogram UNDP. Nå arbeider han med en doktorgrad om FNs fredsbevarende operasjoner.
- «Syria Tracker» er et krikekartsystem som kartlegger brudd på menneskerettighetene i Syria ved hjelp av bilder og tekst hentet fra sosiale medier, nyheter og offisielle uttalelser.
- Sosiale medier er brukt sammen med offisielle kilder for å samle informasjon om den syriske revolusjonen.
- Ifølge det amerikanske IT-magasinet Wired skal Twitter nå gjøre massive data gratis tilgjengelig for den akademiske verden.



Optimistisk: Karlsrud tror sosiale medier kan få større kredibilitet enn vanlig media, fordi de er mer autentiske. Med større tilgang på informasjonen om farer og epidemier på sosiale medier avhenger det også av at sikkerheten blir bedre.

kulturredaktør: **Kenneth Wangen**
kennew@universitas.no 980 84 048

reportasjeredaktør: **Christoffer Gundersen**
c.s.gundersen@universitas.no 920 82 228

KULTUR

Digital ansiktsløftning

FORSKNING: Et nytt dataprogram endrer fotografier av ansikter automatisk, slik at de blir lettere å huske, skriver Forskning.no. Det er forsket mye på hva som gjør at man husker et ansikt og glemmer et annet. Nå mener forskere ved Massachusetts Institute of Technology

at de har utviklet en algoritme som manipulerer bilder for å gjøre dem mer eller mindre minneverdige. Forskerne viste manipulererte bilder til 80 forsøkspersoner, og det viste seg at dataprogrammet hadde lyktes med å retusjere ansiktene automatisk. I mer enn sju av ti tilfeller plukket forsøkspersonene ut bilder i tråd med det programmet forutså. Algoritmen gjør det mulig å utvikle en app som kan endre bildet før du laster det opp og deler det.

Fargesmaken er som baken

FARGER: Kultur avgjør hvilke farger vi liker, melder Forskning.no. Psykologer ved universitetene i Sussex og Surrey undersøkte to ulike samfunn: studenter ved et universitet i England og Himba-folket i Namibia. Sistnevnte lever delvis nomadisk og har lite kontakt med den industrialiserte verden.



Danket ut av reven

Popkultur knuser presidents taler på Youtube. Likevel lever talekunsten som sjanger videre i beste velgående, mener Vinca LaFleur, president Clintons tidligere taleskriver.

Retorikk

tekst Vilde Sagstad Imeland
foto Henrik Evertsson

I tre år jobbet hun som den populære presidentens taleskriver.

Torsdag gjestet Vinca LaFleur Det norske teateret i forbindelse med Washington-seminaret – i regi av blant annet BI. Med seg i bagasjen hadde hun, i tillegg til en rekke historier fra Det hvite hus, tanker om talekunstens status.

«State of the fox»

Da Universitas får et ord med den travle taleskriveren, forteller hun om utfordringer i et samfunn der det blir stadig vanskeligere å nå frem.

– President Kennedy pleide å

snakke offentlig to ganger i uka, og da lyttet *alle*. Obama uttaler seg til sammenligning flere ganger om dagen, enten direkte eller gjennom mailer og pressemeldinger fra det hvite hus, sier LaFleur.

Hun nevner naturligvis også Twitter, Facebook og blogging fra Det hvite hus – kanaler som blir flittig brukt av president Obama – og synes det er paradoksalt hvor mye av det som før skjedde bak lukkede dører, som nå er en del av offentligheten. Hun tror mange tenker at sosiale medier er i ferd

med å gjøre talen overflødig.

– For jo mer presidenten snakker, desto mindre lytter folk, sier LaFleur, som illustrerer poenget sitt ved å vise til Youtube. Ylvis' video *The fox* har nesten dobbelt så mange treff som president Obamas *State of the Union*-tale, en årlig tale om rikets tilstand.

– Folk er med andre ord mer interessert i hva *the fox* sier, enn presidenten, humrer hun.

– Men hvis talen ikke hadde hatt noen fremtid, ville jeg ikke stått her, sier taleskriveren. Til

– Vi var skeptiske til påstandene om at fargepreferanser var universelle og biologiske, sier en av forskerne bak studien, førsteamanuensis Anna Franklin ved University of Sussex, til Forskning.no. Briter og Himba-folk lever helt ulike liv, og det viste seg. Forskerne fant ut at britene var mest glad i blått, mens mørk gul og gulgrønt minte dem om forråtnelse og avføring. Himba-folket i Namibia syntes derimot gulgrønt var en fin farge. Mennesker i ulike deler av verden foretrekker altså forskjellige farger.

Mikke Mus til veldedighet

FILANTROPI: Kunstneren Damian Hirst vil gi inntektene fra et maleri av Mikke Mus til den veldedige organisasjonen Kids Company, skriver The Guardian. Kids Company jobber med vanskeligstilte og sårbare barn i London og Bristol. Hirst er den tredje etter Andy Warhol og Roy Lichtenstein som har fått forespørsel av Disney om å gjenskape selskapets mest

berømte maskot. Hirst involverte seg i Kids Company i 2007 og har med tiden blitt en av deres mest sjenerøse støttespillere. Donasjonene hans har vært en livline for den veldedige organisasjonen, som får 80 prosent av sine inntekter fra filantropi. Maleriet *Mickey* er ventet å bli auksjonert bort for 750 000 pund.

dighet rundt talene i USA.

– Politikerne får gjerne ti til tjue minutter hver til å utbrodere poengene sine, og det ville vært fullstendig betenkelig om noen skulle snakket rett fra levra.

Berge peker på det norske partidemokratiet som et av flere hindre for større vektlegging av talen.

– I Norge finner de viktigste politiske talene sted på landsmøtene, og disse møtene dekkes i liten grad av media. Taler *kan* sette dagsorden også i Norge, men vi mangler en godt nok utviklet arena for dette.

I likhet med LaFleur trekker Berge frem kongehuset som en norsk institusjon hvor man har en velutviklet talekunst.

– Et godt eksempel på dette er Håkon Magnus’ bryllupstale til Mette-Marit, hvor han gjorde partyprinsessa til dronningemne. Ved å blande det private og det formelle demonstrerte han et paradeeksempel for hvordan

«Vi har gått fra å sitere Cicero til å sitere Harry Potter»

Vinca LaFleur, tidligere taleskriver for president Bill Clinton.

man kan endre oppfatninger.

Cicero til Harry Potter

Selv om LaFleur mener talen på ingen måte er i ferd med å dø, har innholdet forandret seg på flere måter.

– Vi har gått fra å sitere Cicero til å sitere Harry Potter, sier hun og trekker frem Kong Haralds nyttårstale.

– Han åpnet med å sitere en kvinnelig sanger som sa noe om at kjærligheten er et sted å feste blikket. Angau... Paraus, noe sånt tror jeg hun het.

– Anne Grete Preus?

– Ja, det stemmer! Kongens taleskriver har skjønt hvor viktig det har blitt å bruke populære referanser. Det virker samlende!

– Noen vil kanskje si at det er manipulativt å skrive taler som appellerer til følelser på den måten?

– Mange tror taleskrivere er «puppet masters», som står i kulissene og trekker i trådene, men det er ikke hva taleskriving handler om. Min jobb er å presentere folks meninger på best mulig måte, og det er ikke manipulasjon. Det er jo ikke jeg som finner på hva folk skal mene, sier hun.

vildesi@universitas.no

MIN STUDIETID

tekst: Petter Fløttum
foto: Ena Kreso



HVEM:	Ruben Gran
STUDERTE:	Kunsthistorie på Blindern. Brevkurs som barnehageassistent fra NKS
NÅR:	1998–1999
AKTUELL MED:	Programleder for P3-programmet <i>Ruben</i> , som tok over etter Lydverket

Musikkipushing og fulltidslønn

Det samme kalde februarregnet som faller ned over Ruben Gran utenfor radiobygget på Marienlyst, brer seg nå utover Frederikseklassen på Blindern. Selvfølgelig er det slik når han skal mimre tilbake til studietiden.

– Det føltes som det alltid var litt regn og grått på Frederikseklassen. Jeg kan ikke se for meg plassen uten at det er overskyet og regn.

Han savner ikke studiedagene. De definerte ham ikke, ga ham ingen ny retning i livet.

– Det forandra meg ikke som menneske og ga meg ikke noen nye, store tanker.

Og da er det ikke så farlig for ham at den akademiske karrieren ikke ble så lang. Han rakk ett semester med kunsthistorie på Blindern før han kom inn på rett spor.

– Jeg valgte å prioritere musikkipushing og lønn fremfor studielån og kunnskap.

I 1996 flyttet Gran fra Halden til Oslo for å gjøre siviltjeneste i en barnehage. Planen var å bli lærer, så han tenkte at barnehagejobben var en god erfaring. Han formaliserte også det han lærte ved å ta brevkurs som barnehageassistent fra det som nå heter NKS Nettstudier.

Før han kom så langt som å starte på lærerstudier, begynte han å skrive musikk anmeldelser for gratisaviser. En ny plan ble født: Han skulle studere medievitenskap. Men først skulle han ta et grunnfag, og da falt valget på kunsthistorie.

– Jeg begynte på kunsthistorie fordi det er interessant, rett og slett. Men du ser hvor langt jeg kom. Jeg har ikke fått noe fra studiene som jeg har hatt bruk for senere, annet enn den enorme kunsthistorieboka.

Etter ett semester fristet det

mer å tjene penger enn å sitte på lesesalen. Han forsøkte likevel å ta eksamen til sommeren.

– Jeg gikk til eksamen i håp om å få noe vi hadde hatt i første semester. Så skjedde ikke. Det er hele min akademiske bane.

Men studier er ikke bare forelesninger og kunnskap fra bøker. Det er heldigvis noe mer rundt der.

– Det beste som kom ut av studiene, var at jeg kunne begynne i Radio Nova. Jeg begynte der på tampen av studietida, men ingen brydde seg om at jeg ikke var student lenger når jeg fortsatte.

Først var han en del av hip hop-programmet *Dirtybags*, før han var med og startet opp *Snadder*: et program om mat og soulmusikk.

– Vi hadde teite spalter som Ukas skiver, hvor vi anmeldte ei brødskiye og ei plate. Da det funka som best, hadde vi en indisk kokk som hadde med seg mat og sine favorittsoullåter.

Snadder ble likevel mer musikk og mindre mat, da det viste seg å være en logistisk utfordring å booke folk som hadde noe fornøtlig å si om både mat og afroamerikansk musikk, som Gran sier.

Som barn skulle Gran bli kokk eller gartner. Deretter skulle han bli lærer, før han ville bli *musikkpusher*. Fra jobb i Platekompaniet og flere musikkmagasiner kom han inn i NRK, hvor han nå, i en alder av 37, endelig har endt opp som den gartneren han skulle bli. I musikkprogrammet Ruben på P3 er en av de viktigste jobbene han gjør, å luke ut ugresset i musikk-Norge.

– Jeg er en slags gartner i musikkens verden. Det er en ganske stor lukejobb, det meste er ugress. Sånn er det i hagen også, men en god gartner sørger for at det tar seg bra ut likevel, og lar de fineste plantene komme til syne.

petter.flottum@gmail.com

tross for sosiale mediers popularitet, mener hun det er noe helt spesielt med å se mennesker snakke i egen person.

– Du går for eksempel på teater selv om det er mer effektivt å lese stykkene hjemme.

USA i særstilling

Kjell Lars Berge er professor i tekstvitenskap og underviser i retorikk språk ved Universitetet i Oslo. Han kjenner til Vinca LaFleur, men mener det er fundamentale forskjeller mellom norsk og amerikansk tale-

tradisjon.

– I USA er det gjennom talene man slåss om makten. Talen blir en del av et større kunstverk, og situasjonen er en helt annen enn i Norge, hvor vi har bygd ned det vi hadde av arenaer for talekunsten. I stedet kjefter og smeller politikerne i tv-debattene, sier Berge, som mener media må ta sin del av skylden for dette.

– Media dyrker konflikt, og politikere skal være ekte, ærlige og «Per Sandberg-aktige», sier han. Han mener det er mer ro og ver-

anmelderredaktør: **Vilde Sagstad Imeland**
vildesi@universitas.no 993 51 017

ANMELDELSER

Bok:

Et fragmentert Oslo

Hva er Oslo? I Ola Jostein Jørgensens andre utgivelse blir vi presentert for vidt forskjellige forslag gjennom historier fra byen. Oslo er ikke ett, den er enkeltskjebner, enkelthendelser og kollektive opplevelser. Men byen er den røde tråden som binder sidene og permene sammen.

Flere av novellene er fantastiske, i ordets rette forstand. I «Hunden» fersker hovedkarakteren bikkja han passer i å drikke melk rett fra kartongen: «Hunden tok kartongen fra kjeften og rapte. – Jeg var så jævlig tørst, sa den.»

Det er originalitet, og det er overraskelse. Enkelte steder kan det kanskje bli overtydelig hvor fortelleren vil ha oss, men det meste er enkelt og «nedpå». I den ene enden spinnnes bygårdslivet med alle sine skjebner, både tragiske og dagligdagse, rundt en ask i bakgården som må felles. Vi møter også paret som forsøker å finne fotfestet igjen mens



Ingen drømmer om Oslo

Av: **Ola Jostein Jørgensen**

Forlag: **Aschehoug**

de står blant hundretusener løftede roser.

Det er et ambisiøst prosjekt å skulle fange en by på 150 sider. Det kanskje største aberet i *Ingen Drømmer om Oslo* er at enkelthistoriene står sterker hver for seg enn sammen. Oslos sjel ligger ikke mellom sidene i Jørgensens andre bok, men samlinga drar likevel leseren i retningen den vil, fordi novellene hver for seg står sterkt nok.

Les gjerne *Ingen Drømmer om Oslo*, men ikke i ett jafs. Ta ei novelle av gangen, hold på den og glem at de andre eksisterer mens du holder på. Det fortjener de fleste av dem.

Petter Fløttum

petter.flottum@universitas.no

Krim fra eksperten

Wilma Lind er nyinnsatt leder av Seksjon for volds- og seksualforbrytelse i Oslo-politiet. På kontoret må hun takle både kritikk fordi hun er kvinne i et mannsdominert yrke, og forsvare seg fra kollegaenes forsøk på hersketeknikker. Handlingen dreier seg rundt en serieovergriper som herjer i byen. Et kvinnelik dukker opp på Røa, og noen dager senere finner politiet den døde kusine på Aker Brygge. Etterforskningen utvikler seg til en sak om internasjonal menneskehandel, og vi følger Lind og hennes team av etterforskere i jakten på morderen.

Forfatter Hanne Kristin Rohde er for tiden i permisjon fra stillingen sin som leder av nettopp Seksjon for volds- og seksualforbrytelser i Oslo. Det er derfor fristende å lese boka som en slags selvbiografi skrevet i krimform. Forfatterens posisjon gir fortellingen et løft. Innsikten vi får i etterforskningen er skrevet så nøye og detaljert at det framstår som troverdig, og utfordringene Lind møter som kvinnelig leder



Mørke Hjerter

Av: **Hanne Kristin Rohde**

Forlag: **Kagge**

gir boken dybde. Bare en person med inngående kjennskap til Oslo-politiet, kan skrive så levende og detaljert om et miljø som det Rohde gjør.

Likevel er *Mørke hjerter* en klassisk krimroman på en måte som gjør den litt kjedelig. Det er den samme velkjente oppskriften, uten noen særlige imponerende overraskelser eller eksperimentering med verken sjanger eller språk. Den nesten obligatoriske scenen med en skuddveksling på en gammel hytte i skogen er også med. Rohde henter til og med elementer fra Batman når Wilma Lind finner jokeren fra en kortstokk på trappen som en trussel fra de hun leter etter. Alt i alt er Rohdes krimdebut spennende og lovende, men etterlater ingen markante inntrykk hos leseren.

Ragnhild Sofie Selstø

ragnhsse@universitas.no



Lytt til Oslos studentradio på FM 99.3 eller radionova.no

Radio Nova

Mandag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
10.00: Das Kapital
10.30: DUO
11.00: A-lista
12.00: Lillesalen Konsertserie (til 13.00)
19.00: Bra Trommis
20.30: Sort Kanal
21.30: Dub Dubhead
22.00: Overkill
23.00: O & Jo Show
24.00: Fri Form Radio

Tirsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Skumma Kultur
10.00: Vitenselskapet
10.30: Grenseløst
11.00: Teknova
11.30: Sirkus
12.00: Snakker ikke norsk
Onsdag
06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Skumma Kultur

10.00: Tekstbehandlingsprogrammet
11.00: Historietimen
11.30: Emneknaggen
12.00: Onsdagsdebatten (til 13.00)
19.00: Kveggpels
20.30: Country Barn
21.00: Spillmatic
22.00: Funkiga Timmen
23.00: Neu
24.00: Fri Form Radio
Torsdag
06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym

08.00: Frokost
09.00: Skumma Kultur
10.00: Nova Noir
12.00: Det Fiktive Selskab (til 13.00)
Fredag
06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
10.00: Opplysningen 99.3
11.00: Nyhetsfredag
12.00: Radiotjenesten
12.30: Skallebank (til 13.00)
19.00: Nova Nedstrippa

20.00: Goodshit
21.00: Nova Amor
22.00: Nova X
23.00: XO HIPHOP
Søndag
07.00: Jazzonen
08.00: Gorilla
09.00: Trigger
10.00: DOKUNOVA
10.30: Radio Folkefest (til 11.00)
14.00: Du skulle ha vært der
15.00: Sorgenfri
16.00: Snakker ikke norsk



Film:

Famler i blinde

«Blind» er en blendende vakker, men frustrerende retningsløs film.



FOTO: KIMM SAATVEDT

Intetsigende: «Blind» framstår som en film med fiffige formgrep og en lite engasjerende fortelling, mener vår anmelder.

Ingrid har mistet synet. Hun har også mistet grepet om virkeligheten. I selvpålagt eksil famler hun rundt i en leilighet hun ikke kan se, og forestiller seg verden omkring. Den blir mindre og mindre håndfast: Skriver hennes mann Morten en arbeidsrelatert e-post, eller sex-chatter han med fremmede kvinner?

Esquil Vogt, kjent fra samarbeidet med Joakim Trier, regidebuterer med «Blind». Ironisk nok ligger filmens styrke i det visuelle. Vi hopper fram og tilbake i tid og rom. Komplekse historiebrokker oppleves som troverdige, mens spenningskurven blir et fullstendig underordnet element. Gjennom Ingrid's indre øye ser vi hva hun forestiller seg: En schæfer, et tre, naboen som sitter alene og ser på hardporno-filmer på nettet. Disse stilkræsjeene kunne framstått som slitsomme, men «Blind» behersker kunsten å være både vakker og vulgær samtidig. Dialogen framstår forfriskende naturlig, både manus og artikulasjon er hverdagslig, uanstrengt og slentrende. Likevel er det presist, og tidsmarkører som Skavlan, Lindmo og 22. juli bidrar subtilt til å forsterke inntrykket av at det er virkelige mennesker man betrakter.

«Det som starter som lovende historietråder, floker seg idet filmen skal nøstes opp»

Blind

Regi: **Esquil Vogt**

Med: **Ellen Dorrit Petersen, Henrik Rafaelsen, Vera Vitali, Marius Kolbenstvedt.**

Tid: **1 t 37 min.**

«Blind» er en troverdig film, selv om det skal vise seg at seeren ikke kan tro på alt som blir fortalt likevel. Det som tilsynelatende spiller seg ut framfor øynene våre, kunne tilført filmen en ekstra dimensjon. Imidlertid framstår form-grepene som hele konseptet, noe som går på bekostning av historiene som fortelles. Det som starter som lovende historietråder, floker seg idet filmen skal nøstes opp. I filmens klimaks raker det. Ingrid famler i blinde og forsøker, i likhet med seeren, å få historien til å gå opp. For hvert hint om hvordan ting egentlig henger sammen, blir man stadig mindre engasjert i hvordan det skal ende. Det er heller ikke investert nok i hovedpersonene til at seeren bryr seg nevneverdig om dem. Historien faller sammen som er korthus når sannheten kommer for dagen. Resultatet er en blendende vakker film med et litt for intetsigende innhold.

Anders Sondrup

anderson@universitas.no



Ingrid Elise Gipling, journalist

Ukas anbefaling

Sotsji fra sofaen

Vi ble alle litt skuffet da statskanalen tapte rettighetene til sin helkommerielle konkurrent, men nå er det vel på tide å akseptere at det blir reklame mellom hoppene i årets OL. Heldigvis har TV2 tatt til vettet og sørget for full dekning av begivenhetene ved å tilby gratis tilgang til strømmetjenesten Sumo gjennom hele mesterskapet.

Finn frem laptopen, sleng deg ned i sofaen og se sexy utøvere gjøre kule ting som du ikke får til. Ta i det minste en titt på curlinggutta, som kombinerer motiverende gauling, rengjørings-teknikk og dårlig smak på upåklagelig måte. Så har du noe å snakke om i pausene på forelesning. Heia Norge!



Christoffer Gundersen, reportasjeredaktør

Ukas advarsel

Lysende varsellamper

De fleste av oss har et avklart forhold til Chateau Neuf, og de færreste sterke meninger. Det er likevel enkelte evenementer på studentenes storstue som bør ha varseltrekant i døråpningen. De ferske utvekslingsstudentene, for eksempel, vet jo ikke enda hva de skal holde seg unna. For her snakker vi trafikklys-fest. Du vet: Grønn for «gå

ned på kne», gul for «kanskje gjør du meg utro» og rødt for «jeg er bare her for å vise at du ikke kan få meg» – i god gammel nittittallsstil. Ikke nok med det – arrangørene har valgt valentinsdagen som kvelden da det hele skal foregå. To all of you exchange students: if you're at a party with only green, yellow and red t-shirts, GET OUT OF THERE!

Konsert:

Heavy, men langt fra hett

Your Epitaph

Scene: **Betong**

Med: **Your Epitaph m/ support: Halcyon Days + Turn the Tables**

Tid: **Lørdag 08.02.2014**

Rundt 50 mennesker har møtt opp på Betong for å se bandet som satte seg selv og Moss på metal-kartet i 2013. Plata *Chooser of the Slain* høstet ros for sin blanding av aggressivitet og groove. Det talte ikke negativt for sounden at UE Nastasi, kjent for å ha arbeidet med store navn som Gojira og Lamb of God, produserte debutskiva. Lørdagens plakater byr også på to andre metal-band med vind i seila, men Halcyon Days og Turn the Tables sliter med å varme opp et nokså tafatt publikum.

Your Epitaph viser raskt hvorfor de er kveldens hovedattraksjon. De Meshuggah-liknende synkoperiffene sitter som skudd, og rent teknisk er de i en klasse for seg. Når bandet kliner til med brutal, rett-fram-metal, låter det mektig – nesten på linje med High on Fire. Det er derimot de mer *fengende* refrengene som lokker den dedikerte fanklubben på første rad ut i allsang. Refrengene forblir dessverre uoriginale og platte. Vokalen som tidligere dominerte lokalet, går fra rå til sur.

De drøye to timene forblir litt anspente, mye på grunn av dårlig oppmøte. Det er lite fellesskap blant tilskuerne, som kikker usikkert over på hverandre fra adskilte rader. Mens gutta i fanklubben blir så gira at



FOTO: GISLE STOKAND

de konkurrerer om å kle av seg mest, holder de fleste seg til en symbolsk headbang eller to.

Man etterlates med en følelse av tomhet etter kvelden på Betong. Når Your Epitaph takker for seg, er det ingen som hiver seg på et ensomt ønske om

én siste låt. Bandets folkelige og knallharde metal holder til tider høyt nivå, men medlemmene sliter med formidlingen. Først av alt må de overbevise seg selv. Det hele var tungt, men trått.

Eirik Billingsø Elvevold
eirikbel@universitas.no

Teater:

Åndelig opppgjør

FOTO: SERGE VON ARX



Demoner 2014

Av: **Geir Gulliksen**

Scene: **Nationaltheatret**

Regi: **Runar Hodne**

Med: **Pål Sverre Hagen, Ole Johan Skjelbred, Nils Ole Oftebro, Giske Armand m. fl.**

Det er en dyp splittelse mellom generasjonene i «Demoner 2014». Frie, radikale sekstiåttre i et skrantende forhold settes opp mot unge, høyreekstreme idealister som vil konfrontere samfunnet de er vokst opp i. En terrorcelle blir dannet, og de involverte blir nødt til å ta et oppgjør med seg selv. Kan politisk vold rettferdiggjøres? Og hva er egentlig verdt å dø for?

Regissør Runar Hodne har skapt en sterk og dystre forestilling. Det er mye å fordøye når teppet faller, og de ubehagelige spørsmålene som stilles, forblir ubesvarte. Selv om historien er gammel, oppleves den som svært aktuell, med 22. juli og debatten som fulgte, liggende som et bakteppe. Omgivelsene er skremmende like regjerings-

kvartalet og minner oss på hvor virkelighetsnært det hele er. Det handler om hva det vil si å være norsk, men også om menneskets frihet til å distansere seg fra demonene de er besatt av.

Nils Ole Oftebro er fantastisk som den sårbare Stefan, som må velge mellom kjærlighet og grunnleggende verdier. Resten av ensemblet gir dog ikke samme inntrykk; de forblir unyanserte typer det er vanskelig å føle noe særlig sympati med, og enkelte fremstår mer komiske enn det som kanskje er meningen i en ellers mørk historie. At stykket følger flere konflikter, kan virke forvirrende, men svekker ikke nødvendigvis inntrykket man sitter igjen med. Den røde tråden blir hentet inn til slutt og oppsummerer de ulike perspektivene. «Demoner 2014» er et glimrende drama, men dersom det er enkel underholdning du er ute etter, bør du nok se noe annet.

Ingrid Elise Gipling
i.e.gipling@universitas.no

Kulturkalender

Onsdag 12. februar

Seksuell: Seksuell er skamløst, svett og skittent. Her har du en anledning til å feire at du har overlevd halve uken. De spiller bare guilty pleasures. Ikke kom med sangonsker, din kommer, bare vent.
Fisk og Vilt, 22.00.

Torsdag 13. februar

Pecha Kucha vol. 29: Konseptet ble startet i Tokyo i 2003 og fungerer som en kulturell multimedia-event hvor deltakere fra arkitektur, design, film, kunst og musikk møtes og uformelt viser seg og sitt arbeid i en serie korte presentasjoner.
DogA, 19.30.

Lørdag 15. februar

Grunnloven. Stor ståhei for ingenting?: Lørdagsforelesning ved professor Knut Kjeldstadli og Eivind Smith. Dette blir en første av en rekke forelesninger til ære for Grunnlovsjubileet.
Gamle festsal, 14.00.

Gut feelings #4: Startet opp av to tidligere Blindernstudenter. Gut feelings avholdes for fjerde gang denne lørdagen. Dette blir en 12 timers festival med både dag- og kveldsprogram til den nette sum av 220,-. Her finner du garantert noe bra du ikke har hørt før.
Revolver, 15.00.

FOTO: BETTYONLINE / FLICKR.COM



Dyr og sánn: Bli med på befaring i magasinene til Zoologisk museum på søndag.

Søndag 16. februar

Døde dyr på krukker: Det er søndag, og det er mange grunner til å tilbringe dagen i senga. Men det er også flere grunner til å stå opp, blant annet har du mulighet til å være med på befaring i magasinene til Zoologisk museum. Det aner meg at det her er duket for å lære seg en mengde fun facts og mulighet for gode instagramøyeblikk. Obs. begrenset antall plasser.
Foajéen på Robert Colletts hus, 13.00.

Mandag 17. februar

Mikromandag: Annenhver uke holdes det en innføring om et bestemt ol-tema i Bokcaféen. Denne gangen tar de turen fra vanlig tysk hveteøl til dunkel, kristall og weizenbock. Fem 0,2-liters smaksprøver innen sjangeren koster 100/150 kroner for medlemmer/ikke-medlemmer.
Chateau Neuf, 20.00.

Gi oss beskjed om arrangementer på epost:
universitas@universitas.no

Ad notam

Universitas oppsummerer uka

Korttenkt kortregis-
trering

Universitet i Oslo har ulov-
lig lagret all informasjon fra
kortlesere i alt for
langt tid. Universi-
tetet understreker
at det ikke er så far-
lig, og at alle kort-
registreringene er
godt sikret.

– Er det én ting
historien har vist,
så er det at store
mengder informa-
sjon som lagres
uten folks viten,
aldri kommer på
avveie, sier Britt Amundsen
Hoel i UiOs eiendomsavde-
ling til Ad Notams seksjon
for tvilsom sikring av person-
vern.

Ny fast spalte i Uni-
versitas

Siden nyttår har Universitas
hatt minst én «Universitas
korrigerer» i hver avis. Dette
er selvsagt en bevisst redak-
sjonell avgjørelse.

– Den nye spalten vil vise
at pressen er i stand
til å ta kritikk, selv
om noen kanskje
mener noe annet,
sier Universitas-re-
daktør Anne Foug-
ner Helseth.

Ad Notams in-
terne kontrollorgan
for journalistisk pre-
sisjon oppfordrer
alle lesere til å saumfare avi-
sen etter feil, slik at spalten
kan leve så lenge som mulig.

Opphengt i hangups

Politistudentene klager til
Politihøgskolen fordi nye
studenter slipper unna med
færre hangups enn de selv

gjorde.

– Tenk om du blir ranet
mens du er i et helikopter,
og en politimann må henge

på undersiden
slik at raneren
ikke ser det før
politiet slår til. Å
senke hangups-
kravet fra fem til
fire kan føre til
at nye politifolk
ikke greier å henge
fast lenge nok,
men isteden fal-
ler ned over Oslo
og lander i hodet
på noen. Da blir

du ranet samtidig som en po-
litikonstabel brekker foten,
og en tilfeldig tilskuer brek-
ker nakken. Tenk det, da, sier
nestleder for PF-studentene,
Thomas Tveit til Ad Notam.

Jukselapper i kantina

Universitetet i Agder feiret
samedagen med å tilby «ny-
stekte lapper». Det skapte
selvsagt furore, og kantine-
ledelsen måtte legge seg like
langflat som Finmarksvidda.

– Etter den
massive kritik-
ken legger vi oss
flate. Vi vil også
fjerne alt annet
som refererer til
lapper, så vi ikke
går på samme
smellen igjen se-
nere, sier Student-
samskipnaden i

Agders kantinesjef, Jon Egil
Andersen.

Kristansand-studentene
må dermed klare seg uten
jukselapper, vaskelapper,
lapskaus og laptop. Ad
Notam erfarer også at det
vil bli slutt på lap-dancer på
studentfester.



Truth? - Edward
Snowden er en
trussel og en
terrorist, mener Hoel.



Henger mye: John
McClanes fremgang
som politihelt
beror selvsagt på
hans evne til å
henge fra ting.

Vi spør

av Petter Fløttum



Kartografi: Læren om kartet som
informasjonsbærer og medium.
Men kartografene er overraskende
vanskelige å finne. Og de vet ikke
det man skulle ønske de visste.

Bortgjemte kartekspertes

UiOs økonomiavdeling ble satt på kartet da India ble forvekslet med
Indonesia. Universitas er alltid hjelpelige og har derfor nesten funnet
en kartograf som kan lære bort kunsten å lese kart. Nesten.

Hei, jeg ringer fra Universitas. Har
jeg kommet til Trond Eiken, senio-
ringenør ved Institutt for geofag?
Det stemmer.

Supert! Jeg hører at du kan karto-
grafi, stemmer det?

Nja, i alle fall litt. Kartografi er
ikke min sterkeste side.

Nå har jeg ringt så mange og lenge
for å finne en kartograf at det får
holde. For du vet en del om hvordan
man bør lese kart? Hva feilkildene
er og sånt?

Jeg vet mye mer om hvordan
man lager kart, grunnlagsdataen,
enn akkurat hvordan kartografiske
kart blir laget.

Jeg har ringt litt feil, altså. Hvor på

vidda er jeg egentlig? Er jeg på feil
kontinent?

Nei, det tror jeg ikke. Jeg kan
mye om kart, jeg jobber jo med
kartdata. Men kartografi er et
håndverk i seg selv.

Men du kan si hva de største feil-
kildene er? Hvis universitetet had-
de ringt, kunne du hjulpet dem?

Ja, det kunne jeg nok.

Men de har ikke ringt?

Nei, jeg regner med at de fleste
mener de kan lese kart.

Er likelydende stedsnavn en stor
feilkilde?

Ja og nei, vil jeg si. For vanlige
folk er det ikke en stor feilkilde,
men det er en stor feilkilde når

computeren leser mange like al-
ternativer. Men det har lite med
kartografi å gjøre.

Så det er ikke kartografiens feil når
man forveksler India og Indonesia?

Nei, det høres ut som en litt ob-
skur feil.

Har du noen lyntips til Universite-
tet om hvordan de kan lære seg å
lese kart?

Nei, det tror jeg ikke jeg kan gi
råd om.

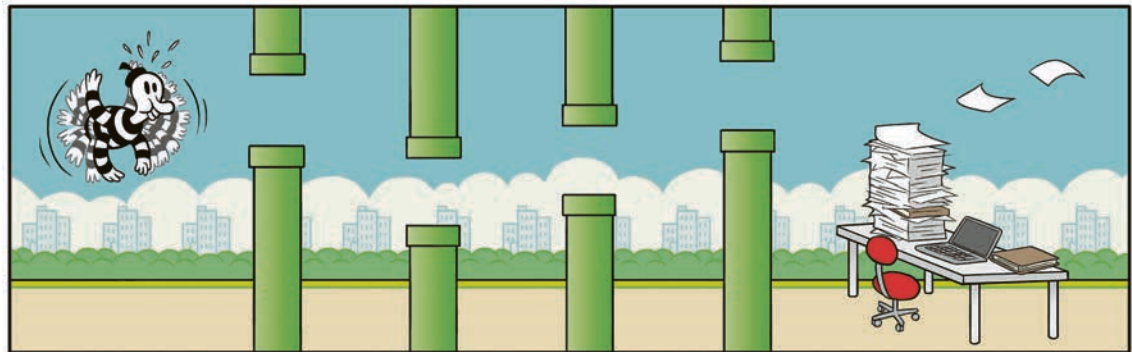
Eiken, du sitter med kunnskap som
universitetet åpenbart trenger, men
vil likevel ikke dele den. Sånt går
ikke an. Vil du vurdere din stilling?

Nei.

petter.flottum@universitas.no

Panto

av Thomas Sørlie Hansen



Rebus

av Marthe Olstad



HINT: Vinteren kom sent, men.. Send løsningen til arews@universitas.no
FORRIGE UKES LØSNING: «Hvor ble det av skiballett i Sochi?» Det klarte Thomas Jordet Larsen, congratz!

UniversitasQuiz

av Anders R. Erikstad, Vegard R. Erikstad og Simen Braaten
Juniororgesmestre i quiz

- Sesong 2 av tv-serien House of Cards kom nettopp. Hvem spiller hovedrollen i denne tv-serien?
- Hvilken fotballspiller ble nylig den eneste som har scoret i Premier League for sju ulike klubber?
- Hvilken forfatter ga ut krimromanen «The Cuckoo's Calling» i 2013 under pseudonymet Robert Galbraith?
- Hvilket årstall? Folkerepublikken Kina blir grunnlagt og NATO opprettes. Bruce Springsteen og Meryl Streep blir født. Knut Hamsun gir ut sin siste bok «Paa gjengrodd stier», og Harry Truman innsettes til sin andre presidentperiode i USA.
- Et kjent slag fant sted i 1066 ved et sted som har samme navn som en Premier League-arena. Hvilken norsk konge døde i dette slaget?
- Hva er det japanske ordet for tegneserier?
- Hva heter den arealmessig største delstaten i Mexico? Delstaten har samme navn som en hunderase.
- Hva heter Norges minste rovdyr?
- Hva kalles, i norrøn mytologi, vinteren som kommer rett før Ragnarok?
- Hva heter mannen som regnes som Norges første sosiolog? Han har gitt navn til et bygg på Blindern.

- Kevin Spacey
- Craig Bellamy (Coventry City, Newcastle)
- Chinua Achebe
- Harald Hardråde
- 1949
- Shogun
- Chihuahua
- Manx
- Smått
- Finland
- Eliot Sunde